

رۆزگار ۳۶۵ دار (۲) دووباره نکەنیش

مه سعو د له علی

162

posts

11.8k

followers

5

following

Promote

Edit profile

PDF کتبی

Public Figure

لیره

باشترين و بهسودترين و پر خويشه رترين کتبه کان
به خواراي و به شيوه PDF داگره

Ganjyna

لينکي کتبه کان ئەم لينکه بکەرهو بۆ داگرتى کتبه کان

<drive.google.com/folderview?id=1gk8e3nSJGJLu36xeLUjwdbjgTSVsI...>

Hawraman, Slemani, As Sulaymaniyah, Iraq

The Instagram post features a large Instagram logo on the left and the handle "Ktebi_PDF" in white on the right. Below the handle is a grid of six book covers, each with its title and author information in a green speech bubble.

- Spoken English Learned Quickly**
Author: Lynn Lundquist
Translator: Ktebi PDF
Description: مە دەست كەوتۇش كەلىم زېڭىز بە شۇچىدىن دى تىپ سەيدەنىن پەھەپىدى PDF Ktebi PDF مەن كە لېنىستاڭام
- دەھىنە ئەندەمەرى لە زەڭىدا**
Author: (اھىي دەشۋەرسىنى)
Translator: Ktebi PDF
Description: مە دەست كەوتۇش كەلىم زېڭىز بە شۇچىدىن دى تىپ سەيدەنىن پەھەپىدى PDF Ktebi PDF مەن كە لېنىستاڭام
- تەنلە يەك رۇزى تر**
Author: قىيمى تەلبىم
Translator: Ktebi PDF
Description: مە دەست كەوتۇش كەلىم زېڭىز بە شۇچىدىن دى تىپ سەيدەنىن پەھەپىدى PDF Ktebi PDF مەن كە لېنىستاڭام
- سەيخۇر**
Author: (اھىي دەشۋەرسىنى)
Translator: Ktebi PDF
Description: مە دەست كەوتۇش كەلىم زېڭىز بە شۇچىدىن دى تىپ سەيدەنىن پەھەپىدى PDF Ktebi PDF مەن كە لېنىستاڭام

روزگار ۳۶۵ جاری دوباره نہ کہ یہ نہ وہ

نوسینی: مہ سعید علی

وہ رگیرانی: بہ رہم ناودہ شستی

چایپی یہ کہم

۲۰۱۴

لەبلاوکراوه گانى خانەي چاپ و پەخشى رىنما زنجيرە (٤٨٨)

ناسنامەي كتىب

- ناوي كتىب: رۆزىك ٣٦٥ جار دووباره نەكەينەوە ٢
- نوسىنى: مەسعود لە على
- وەرگىرەنى: بەرھەم ناودەشتى
- بابەت: بەختەوەرى، رىزورەسى ۋىيان، سەركەوتىن، وته.
- بىرگە: فوااد كەولۇسى
- شوئىنى چاپ: چاپەمەنى گەنج
- سالى چاپ: ٢٠١٤
- نۆبەتى چاپ: چاپى يەكم
- تىراژ: ١٠٠٠ دانە

لەبىرتوەبىرايدەتى گشتنى كتىبىخانە گشتىيەكان ژمارە سپاردنى: (١١٧٠) سالى ٢٠١٤ ئى پىتىراوه.

ناونىشان:

سلیمانى — بازارى سلیمانى — بەرامبەر بازارى خەفاف.

ژمارە مۆبایيل: (٠٧٥٠ ١١٩١٨٤٧)، (٠٧٧٠ ١٥٧٤٢٩٣)

پېرسىت

٥	پاۋلۇ كۈپىلە
١٧	جۇبران خەليل جۇبران
٢٩	ۋىن دايەر (١٩٤٠)
٤١	باربارا دەنگىلى
٤١	جۇن گەرمى (١٩٥١)
٥٧	دېلىم كارنەكى (١٨٨٨- ١٩٠٠)
٥٧	(كىيىت بلانكارد) (١٩٣٩)
٦٩	كىريشىنا مۇرتى
٧٩	پاراماهانسا يۈگاناندرا (١٨٩٣- ١٩٥٢)
٧٩	دېبىت خۇرد
٩٣	برايان تەھىيىسلى
١٠٥	نېل دۇنالىد قۇڭىشلى
١١٧	دىپاك چۈپىرا-قۇنۇۋانىتىر
١٢٩	رۇبەرت كىيىساكى ١٩٤٧-
١٢٩	فېلىپ مەككىرىا - ١٩٥٠
١٤١	مەزىنەكانلى مىزىجى

كانۋىننى دەققۇم

پاولو كۆيلۆ

(1947)

نووسەرى بەناوبانگى بەرازىلى، لە سالى ۱۹۸۸دا لەگەل بلاوكرىنى وەي
كتىبى (كىمياگەر) ناوبانگى جىهانى پەيدا كرد. بەرھەمەكانى ئەو لە زىاتر لە
۱۲ ولاتى جىهاندا بلاو كرانەوە و بى ۴۶ زمان وەرگىردىراون.

(نه گهر هیشتا زیندوویت بیرت بئ که....)

سەرگەرداش لە شارە. ھەرچەندە مەوعىدى دىدارىيکى ھېيە، درەنگ لە خەو
ھەلددەستىت و كاتىك لە ھۆتىل دەردەچىت، تىدەگات كە پۆليس ئۆتۆمبىلە كەي
بىردووھ و درەنگ دەگاتە مەوعىدە كەي. نانى نىوهپۇ لە كاتى خۆى زىاتر درېزە
دەكىشىت و بىر لە غەرامە كەي دەگاتە وە. پارەيەكى نۆرە.

لەپپ بىرى لە پارەيەكى كاغەز كردىوھ كە دويىنى لە سەر جادە دۆزىبۈوھ وە.
پەيوەندىيەكى سەير لە نىوان ئەو پارە كاغەزە و ئەو رووداواھ دەبىنېت كە لەو
بەيانىيەدا بە سەرەتەت. لە بەر خۆيە وە دەلىت: لەوانەيە ئەم پارەيەم لە سەر
رېڭايى كەسىك ھەلگرتېتىتە وە كە بە راستى پىيوىستى پىيى بۇوە. پىيى وايە دەبى
خۆى لە دەست ئەم پارە كاغەزە رىزگار بىكەت و لە ھەمان كاتدا چاۋى بە
دەرۆزە كەرىك دەكەۋىت كە لە سەر رېڭاكەدا دانىشتۇوھ.

دەرۆزە كەرەكە دەلىت: (ساتىك بوهستە، من بە دواى سەدەقە وە نىم، من
شاعىرم و دەمەوى لە بە رانبەر پارەدا، شىعىرىكتان بۇ بخويىنە وە).

سەرگەرداش دەلىت: (باشە، با كورت بىت، من پەلەمە). دەرۆزە كەر دەلىت:
(نه گهر هىشتا زيندوویت لە بەرئە وە يە كە هىشتا نە گەيشتۇويتە ئەو شوينەي كە
دەبى لېيى بىت).

(مهستیارک)

دوژمن له برئه و هويه له دژمان ده جه نگیت که ده زانی هه ستیارین. له
جه نگه که دا ئیمه هه میشه هه ولده دهین به رگری له خالی لاوازمان بکهین.

(خاوهن سامانى به هادار)

ئه گه رکه سیک داواي يارمه تیم لى بکات بهو مانا يه که هيشتا له سره زه وی
به هایه کم هه يه.

(مهحال)

ته نيا يه ک شت ده تووانیت به دیهینانی خه و نیک مه حال بکات.
ئه ویش ترسه له شکست

(پیزانین)

شت گه لیک له زیاندا هن که نوسینیکیان له سره:
(تو قه دری من ناگریت مه گه رئه وهی که له ده ستم بدھیت و دووباره به ده ستم
بینیته وه).

(پەيەندى لەگەل خوا دا)

خودا قىسىملىكىنى لە دنیاي دەرەنگىزىملىكىنى دەرىپەرمان نوسىيۇوە. تەنبا ئەوهندە بەسە بېۋانىتە رووداوه كانى ژيانىت و بىبىنەت كە خودا بەدرىئازىي ساتە كانى رۆز، وشە و داوا كانى لە كۈي دەنۈمىتىت.

(ئەقلە عەشق)

ئاقلە كان تەنبا لە بەرئەوهى عاشقىن، ئاقلن.

(مۆزکا رۇزگار)

پیاوىك بىپاريدا چەند ھەفتە يەك لە نىپال لە پەرستىگايەكدا نىشته جى بېت.
رۇزىك دواى نىوه پۇ لە يەكىك لە پەرستىگاكاندا راھىبىتكى بىنى كە دەم بە بزەوە لە
مىحراب دانىشتبوو.

پرسى: (بۇچى بزەت دىت؟)

راھىبەكە پرسىتكەكەي كردەوە. مۆزىكى رزىویلى دەرهىتىنا و وەلامى دايەوە:
(چونكە لە ماناى "مۆز" تىدەگەم. ئەوە زيانە كە رەوگەي خۆى كۆتايى پى هىتاواه
و سوودى ليوهرنەكىراوه... وئىستاش زۆر درەنگە). پاشان مۆزىكى ترى لە
پريىسکەكەي دەرهىتىنا كە ھىشتا سەوز بۇو. مۆزەكەي پىشاندام و دووبارە
خستىوە ناو پريىسکەكەي ووتى: (ئەوە زيانە كە ھىشتا رەوگەي خۆى
نەگرتۈوهتە بەر و چاوهپى ساتى گونجاوه).

سەرەنجام مۆزىكى گەيشتۈوي لە پريىسکەكەي دەرهىتىنا، توپىكەكەيلى
كردەوە، لەگەل خەلکەكەدا دابەشى كرد و ووتى: (ئەمە ساتى ئىستايە. بزانە كە
دەبى چۇن تىايىدا بژىت).

(پىناسەت ئازادى)

ئازادى بە ماناى نەبوونى پەيمان نايەت. ئازادى بريتىيە لە تواناي ھەلبىزادەن و
پەيمان بەرانبەر ئەو ھەلبىزادەن.

(بەھاى ئازادى)

بەھاى ئازادى بە قورسایي بەھاى كۆيلايەتى گرانە. تاكە جياوازى ئەوهىيە كە بە خۆشى و خەندەوە ئەم بەھايدە ئەدەيت ئەگەرچى خەندەيەكى ئاوىتەش بىت بە فرمىسىك.

(ۋا پېۋىست بۇم)

ئەم تىكىستەي ژىرەوە لە سەر دىوارىك لە (بويىنس ئايىرس)ى پايتەختى ئەرژەنتىن نوسراوە:

"ئەگەر كەسىكت خۆش دەۋىت، سەربەستى بکە. ئەگەر كەرگەرلەيەوە لاي توڭ لە بەرئەوەيە كە وا پېۋىست بۇوە. ئەگەر نەگەرلەيەوە، لە بەرئەوەيە كە وا پېۋىست بۇوە."

(ئازادى يان كۆيلايەتى)

تەنبا (عەشق) كۆيلايەتى دەكاتە ئازادى.

(دراما)

له مالی نیگارکیشیک له نیویورک میوانیک ههیه. بُوی باسی فریشته کان و کیمیاگه ری دهکه م. پاشان ههول ئهدهم ئه تیوره یهی کیمیاگه ری بُو میوانه کانی تر رون بکهمهوه که هه مومن ته اوی جیهانمان له ناوه وه ماندا ههیه و له به رانبه ریدا به رپرسیاریتیمان له ئه ستؤیه.

دەچمه ناو وشە کانه وه، بەلام ناتووانم باش رونی بکهمهوه. نیگارکیشە که که بە هیمنی گوئی دەکریت داوا له هه مومن دەکات له پەنجھرە کەی ستوڈیوی ئه وه وه سەیری دەره وه بکەن.

(چى ئه بینیت؟)

یەکیکیان وەلام ئه داته وه: (شەقامیک)
نیگارکیشە که کاغەزیک له سەر شووشە پەنجھرە کە داده نیت و چیتر شەقامە کە نابینم. پاشان بە قەلەم دایهن، چوارگوشە یەک له کاغەزە کە دینیتە دەره وه.
(ئیستا لىرە و بروانە، چى ئه بینیت؟)

یەکیک لە میوانه کان دەلیت: (ھەر ئە و شەقامە).
نیگارکیشە که چەند چوارگوشە یەکی تر له کاغەزە کە دینیتە دەره وه و دەلیت:
(ھەر کام له و چوارگوشانه هه موو شەقامە کە دەگریتە خۆی. ئیمەش هه موو
گەردۇنمان له خۆماندا ههیه).

ھە موو ئامادە بیوان چەپلە بُو ئەم وینەی جوانەی چەمکیکى ئالۆز لىدە دەن.

(دۇوو كىشىم)

مرۆژ دۇو كىشىم گەورەي ھەي
يەكەم ئەمەي كە دەبى لە كويىو دەست پېپكات
و دووهەم ئەمەي كە دەبى لە كوى بوهستىت.

(ئەزىزىيە و مېرىپە)

ئىمە ھەموومان خۆمان بۆ كوشتنى ئەزىزىيە ئامادە دەكەين
بەلام لە كۆتايدا لەلايەن ئەو مېرولە بچوكانە وە ھەلەدە درېنلىكىن كە هيچ
بايەخمان پى نەدەدان.

(رېڭاى راست)

ئەوهى كە بزانىت لە رېڭاىيە كى راستدايت شتىكە
بەلام ئەوهى كە پىت وابىت رېڭاى راست تەنيا ئەمەي، شتىكى ترە.
ھەرگىز ناتوانىن دەربارەي ژيانى ئەوانىتە حۆكم بىدەين. چونكە ھەموو كەسىك
ئازار و رووكەشى خۆى ھەي.

(پەرچەکردار بەرانبەر مەمەشە)

دۇو جۆر گەمژە ھەن:
ئەوانەی کە بەھۆی ئەنجامدانى کارىك دەست لە ئەنجامدانى کارىك دەكىشىۋە
ئەوانەش کە گومانىيان ھې لەھە بىتووانى دەست بىدەنە کارىك چونكە^{پەرمەترسىيە.}

(راستىيەك بارەكى راستىيەمۇ)

ئەگەر بە دواي راستىدا دەگەپىيت، بىزانە راستى ھەمېشە لەگەل ئەوهدا كە
چاوهپىيت، كۆك نىيە.

(كىتى كارەكەكى كەرد؟)

مەر گەپانىك بە بەختى تازەكارەكان دەست پىدەكتەن و بە تاقىيىكىنەوهى
پايەدارىي سەركەوتتۇوه كان كۆتايى دىت.

(خاۋەنلى ئىمان)

داننان بە ئىمانى مرۆڤىتك لە كىردارەكانىدا يە نەك قىسەكانى.

(دەرگایمەك بەناوەك دل)

خودا هەرگىز لە دەرگائى سەرەوە ناچىتە ناو مۇۋەفە، بەلكو ئەو دەرگایمەي كە بەكارى دەھىنىت دلى مۇۋە.

(خاکىبۇون)

شەيتانىك بە شەيتانىكى ترى وت:
سەيرى ئەو پىاوه پىرۆزە بىكە كە بە رىگادا دەپروات.
نيازمه بچمه لاي و رۆحى بىگرم. ھاپىكەي وتنى: گۈئى لە قىسى تۇ ناگىرىت، تەنبا
بىر لە شتە پىرۆزەكان دەكاتەوه.

بەلام شەيتان ھەر بە شىوازە تامەزىق و دەمارگىرييە ھەميشەيىھەكەي خۆى
گۇپى بۆ شىوهى (جوبىرهئيل)ى فريشته و لەبەردەم پىاوه كەدا قوت بۇوهوه، وتنى:
(ئاما دەم يارمەتىت بىدەم).

پىاوه پىرۆزە كە وتنى: (دەبى منت لەگەل كەسىكى تردا لى تىكچۇوبىت، من لە
ژيانمدا كارىكىم نەكىدووه كە بىمە مايمە بايە خېيدانى فريشته يەك). و لە
رۇيىشتنە كەي بەردەوام بۇ بى ئەوهى بىزانى لە چى رايىكىدووه.

(قۇناغى پىرەك)

قۇناغى پىريمان پەيوەندى بە شىوارى ژيانمانەوه ھەيە.

(عشق ده تکاته ئيمپراتور)

عاشقى، ئەزمۇونىكى شاھانەي، چونكە وەك ئيمپراتورىك رەفتار دەكەيت.

(ياخىيۇن لە دەسىلات)

لوييز كارلوس پرستس - گرنگترین رابهرى كۆمەنسىتى بەرازىل - پاش سالانىڭ دوورەولاتى لە مۆسکو، خۆى بۇ گەرانەوە بۇ بەرازىل ئامادە كرد. كورپەكەي بېپاريدا وىنەي گەرانەوە باوکى گرت. پرستس نەيەيشت ئەم كارە بکات. بەلام كورپەكەي كە دەيزانى لەبەرانبەر رووداۋىكى مىژۇوبىي گۈنگۈدەي، ئامىرەكانى بىر دەستىكىدە بە تۆماركردنى ھەموو شىتىك. لە يەك ساتدا، پرستس بۇيى دەركەوت چ باسە. ھاۋپىيەكانى جىئەيشت و گەيشتە سەر كورپەكەي. كورپەكە بۇيى گىپارامەوە: پىيم وابۇر ناخۇشتىرىن ساتى ژيانم هاتۇوه. بەلام باوكم خۆى گەياندە من، چاوى بېپىيە چاوهكەنام و وتى: (ئافەرین. تو رىك ئەو كارەت كرد كە من قەدەغەم كرد و ئەمەش نىشانەي بەھاي تۆيە. ھىوادارم لەبەرانبەر ئەوانىتىريشدا خۆگۈرى خۆت بېپارىزىت).

(داوا و كردار)

ژيان نەك لە داواكان بەلكو لە كردارەكان دروست دەكريت.

شوبات

جوبران خه لیل جوبران

(۱۸۸۳-۱۹۳۱)

ئەدیب، نوسلەر، شاعیر و نیگارکێشی ناوداری لوبنانی

(بۇكى باسى ئازادى بىكى)

دەلىن: (ئەگەر بىنىت كۆيلەيەك خەوتۇوه ھەلىمەسىتىنە. لەوانەيە خەوتە ئازادىيە وە بىبىنىت). بەلام من دەلىم: (ئەگەر بىنىت كۆيلەيەك خەوتۇوه ھەلىمەسىتىنە و بۇي باسى ئازادى بىكى !)

(جۇركى روانىن)

توانالى زىن پەيوەندى ھەيە بە چۆنپىتى روانىنى ئېمە لە ژيان !

(پاك بەلام بىممەد)

پەرە كاغەزىك كە وەكىو بەفر سېپى بۇو وتنى: (من پاك و سېپى و خاونىن دروستكراوم و تاھەتايە ھەروا دەمىنە وە. من وام پىباشتىرە كە بسوتىم و بىمە خۆلەمېشىكى سېپى، نەك ئەوهى كە رىڭە بە رەشاپى بىدەم لىم نزىك بىتە وە و پېرم بکات لە پەلە و تارىكى).

شوشە مەرەكەب گوئى لە قىسەكانى كاغەزى سېپى بۇو و لە دلى رەشى خۆيدا پىيى پىتكەنى، بەلام ئازايەتى ئەوهى نەبۇو كە لىيى نزىك بىكەۋىتە وە. قەلەم رەنگە كانىش كە گوئىيان لە قىسەكانى كاغەز ببۇو، ھەرگىز لىيى نزىك نەبۇونە وە و

به مشیوه یه کاغه زی سپی هر بهو شیوه یهی که ده یویست و هکو به فر به سپیتی و
پاکیزه یی مایه وه. به لام پوج و بیهوده و بی که لک!

(بالی خرین)

ئو که سانه ی که عەشق بالى پى نە به خشیون ناتوانن بۇ ئە ودیوی ھەورە کان
بفرین و دنیای جادوویی ئە ودیو ببینن.

(دە شەریک)

(دە سەلات) و (ئۆقرەگرتن) ھەمیشە شەریکی یەكترن!

(ورزە کانى سال)

وەرزە کانى سال چەندن؟
جگە لە بىرقە گۆپاوە کانى خودى تۆ (بەهار) بىدارىيە لە سينەی تۆدا و (هاوين)
نىيە مەگەر روآلەتى لە بار دابۇونى خوت کە بۆئە و شتەيى کە لە منالىت تىاتدا
ماوهەتە وە لای لایە دە كەيت؟ و لە تۆ دەپرسم:
(زستان) چىيە؟ جگە لە خەويىكى پېلە خەونە کانى ھەموو وەرزە کانى تر!

(کەمەتمەر خەمەت)

دەستى سىسى نيازتان ھەمېشە لە گەيشتن بە ئامانج كورتە !

(رەخنەگرتىن لە قەناعەت)

ئەگەر سروشت گویىبىسى ئامۇڭارىيە كانى ئىمە بۇوايە لەبارەي (قەناعەت) ھوھ و بىخستناپەتە كار، ئىتىر رووبارىك نەدەرىزايە ناو دەريا و زستان شوپىنى خۆى ئەدايە بەھار !

(ۋاتاكى راستەقىنەكى دەست كراوەيى)

ئەمەي تۆ شتىكم بىدەيتى كە من لە تۆ زىاتر پىويىستم پىيەتى دەست كراوەيى نىيە ! بەلكو دەست كراوەيى ئەوهى، شتىكم بىدەيتى كە خۆت زىاتر لە من پىويىستت پىيى بىت !

(جيڭەكى داخ)

ئەمەي كە من دەستى بەتالىم بەرەو رووى ئەوانىتى درىز بىكەم و كەسىتكى شتىكى نەخاتە ناو نەگبەتىيە ! بەلام ئەوه جىڭەي داخە كە من دەستم بە پىرى بەرەو ئەوانىتى درىز بىكەم بەلام كەس ھىچى لى ھەلنى گرىت.

(زیان بهره و دواوه ناگهربیتمه)

تقر ده تووانیت کوشش بکهیت و هکو مناله کانت بیت، بهلام نهتهوی که نهوان
و هکو خوت لیبکهیت، چونکه زیان بهره و دواوه ناگهربیتمه و له دوینیدا ناوهستن.

(مهمقا)

زوریک له دینه کان و هکو شوشهی پنهانجه رهن، له ودیویانه و راستی ده بینین بهلام
له ههمان کاتدا، له راستی جیامان ده کنه وه.

(بههای مرغف)

بههای مرغف له و شتهدا نییه که بهدهستی دینیت، بهلکو له و شتهدا یه که
تامه زرقوی بهدهستهینانیه تی!

(صیوا)

له دلی هر زستانیکدا، سهرهتای بههاریک و له پشت ده مامکی هر شه ویک،
سپیده یه کی سپی هه یه.

(بکوژکا روح)

بکوژی جهسته دادگایی ده کهن، به لام که س بکوژی روح ناناسیت !

(ضریب)

هوشیاری، ژینه به باله وه !

(تاوات)

خۆزگه چله گەنمیکى رواو بومايى له سەر خاکى سەرزەمینە كەم تاوه كو
ساوايەكى برسى بمچنیت و دەنكەكانم دەستى مەركى لى دوور بخاته وە.
خۆزگه مىوهى پىگەيشتوو بوم له باخەكانى ولاتى خۇم تاوه كو ژنتىك
برسىتىيەكەى بە من تىر بکات.
خۆزگه بالندەيەك بوم بە ئاسمانى نىشتمانى خۆمدا و پياوېتىكى ماندوو راوى
دەكردم و بە جهستەي مردووم سىبەرى گۇپى لە جهستەي دوور دەخستە وە !

(شەرەفمەندى)

كەسىك كە نيازىيەتى ئەو بۇ ئەنجامدانى كارىكى شەرەفمەندانە پالىنىن، هىچ
كاتىك شەرەفمەندى ئەنجامدانى ئەو كارە بەدەست ناھىيىت!

(پرسىيارەكتان بىگۈرن)

مەلئىن نىشتمانەكتان ئەتتۈوانى چىتان بۇ بىكەت. ئىيە دەتتۈوانى چى بۇ بىكەن؟

(پى لە ناو پىللاؤكى تەۋازىتىدا)

فەيلەسوفىك بە پىللاؤى درپاولۇكى كۆنەوە چۈوه دوكانىكى پىنهچى. فەيلەسوفەكە
بە كابراى پىنهچى وت: (تكايىه پىللاؤەكەن بۇ چاك بىكەرەوە) و كابراى پىنهچى
وتى: (منىش ئىيىستا سەرقالى پىللاؤەكەنلىكى پىاوىكى ترم. پىش ئەوەى بىشتووانىم
پىللاؤەكەنلىكى تز چاك بىكەمەوە كۆمەلېكى پىللاؤى ترم لە بەردەستە بۇ چاكىرىدىنەوە.
بەلام ھەرچۈنېك بىت پىللاؤەكەنلىكى دانى و ئەمپۇق ئەم جوت پىللاؤە بىكەرە پىت و
سبەى وەرە سۆراخى پىللاؤەكەنلىكى خۆت).

فەيلەسوفەكە شېرەزە بۇ و بە تورپەيىھە وتى: (من جىڭە لەوانەئى خۆم پىللاؤى
ھىچ كەسىكى تر ناكەمە پىيم).

پینه چی و تی: (که واته بهم پییه تو به راستی فهیله سوفیت و له میرووه وه یه که ناتووانیت پییه کانت بخهیته ناو پیلاوه کانی که سیکی تر! هارلم شهقامه پینه چییه کی ترمهیه که باشتر له من له حالی فهیله سوفه کان تیده گات. بو چاکردن وهی پیلاوه کانت بپوره لای ئه).

(بەرمۇپىشچۇونى جىھان)

ئەگەر من و تو كارىيەك نەكەين
(دۇو) بىّ نرخى وابەستەی يەكترى دەبىن و چىمان دەبى؟
رۆحىكى بەتال!
ئەگەر هەمووان پىيان وابىت كە نويىنه رى هىچ مەزنايەتىيەك نىن
ھەرگىز جىھان بەرەو پىش ناچىت!

(مەلە)

خراپتىن ھەلە كە دەيىكەين
سەرنجدانە لە ھەلە ئەوانىتى!

(گول و بورکان)

کاتیک دلت شاخی بورکانه
چون چاوه پوان ده که بیت
له ناو ده سته کانتدا گول برویت؟

(به ئیمانه و ڪشتوکال بکه)

هر کوئیه کی زه وی که حمز ده که بیت هه لیکه نه
گه نجینه یه ک ئه دوزنیت وه
بے و مارجهی که به ئیمانه و زه وی هه لکه نیت.

(تیپرین له شمۇ)

مرؤف ناگاته سپىدە مەگەر لە رىگەی شەوه وە.

(له ناو ناختما پەيامبەریک مەمیھ)

خوداوه ند لە هەر (گیان) يكدا پەيامبەریکی داناوه
تاوه کو بەره و رووناکایی شاریک رىنۋىنى بکات

له گه لئوه شدا

نقد که س، زیان بی ئاگا له وهی که (ناخ) یک هه به
له ده ره وه سوراخ ده که ن!

(خه یالبینی و واقیعیتی)

مه موومان له بارهی ئوهی که په یوهندی هه به به خۆمانه وه
واقیعیتین
به لام له بارهی ئوه شته که په یوهندی به وانیتره وه هه به
خه یالبینین!

(فریشته بیرۆکه)

چورانیت
که فریشته کان هه ر بیرۆکهی په پت و بلاوی ناو بوشایی ئاسمان نین؟

(خوتناسین)

که گه یشتیتے دلی زیان ئوهوا بوت ده رئه که ویت
له گوناهکاران بەرزتر
وله په یامبه ران له خوارتر نیت!

نازار

وین دایه‌ر (۱۹۴۰)

دكتور وین دایه‌ر، ده رونداناس و بیرمه‌ندی ئەمریکى لە چەقى هەزارى و ئاوارەيىه و دەركەوت. قۇناغى ساوايى بەھۆى پەرتەوازەيى خىزانەكەى لە خانەي بەخىوکىرىن بەسەر بىردى. بەلام بە ھۆى تىكەيشتن و تىپۋانىنى ناياب، روويىرىدە دىنلىي دەرۈون و پەى بە توانا ناوهكىيەكانى مىۋە بىردى.

ئو لە سالى ۱۹۸۷دا وەكى باشتىرىن وتاربىيىزى ئەمریكا ناسرا.

(زیان له بیشکەد)

نه گەر منالان به جۆریک دروست بۇنایە كە لە ترسى شىكست، دەستىرىدىن بىچىرىتىندا
كارە تازەكان بىرسانايە، هەرگىز لە بىشکەى خۆيان نەدەھاتنە دەر.

(چۆن چۆنى منالى بىرپا بە خۆبۇمان ھېبىت)

تۆ ناتۇوانىت بىرپا بە خۆبۇون بەشىۋە يەكى پىتچراوەي ناو پاكەت بىدەيتە دەست
منالەكانت. ئەوان دەبى بىيىن كە ئىيە زىيانى خۆتان بە بىرپا بە خۆبۇون بەسەر
دەبەن تاوه كو بەھەمان شىۋە پەرۇەردە بىن.

(بايمەخدان بە سەربە خۆيىتى)

لەو خىزانانەدا كە گرنگى بە سەربە خۆيى كەسايەتى ئەدەن، هەر ھەنگاوىك
بەرەو ھەبۇنى كەسايەتى سەربە خۆ، بە پەرسىيە سروشىتى و ئاسايى ھەژمار
دەكىرىت.

(كىردار و نياز)

كىردارە بچوکە كان لە نيازە گەورە كان بەنرختىن.

(دایک و باوکتی جیاواز)

له سه رانسری دنیای ئازه لاندا، باوک و دایکبوون بەو ماناییە کە شاره زایه تى و هونه رى پېچويست بۇ سەربەخۆبۇون فيئر بىن. ئىنجا دواى ئەوھ جىيان بەيىلەن.

لەناو ئىمەرى مرۆفە كانىشدا غەریزەكان ھەر بەو شىۋەيەن. بەلام پىددەچى نيازى دەمارگىرانە بۇ خاوهندارىتى زال بىت و ئامانج لە پەروەردە كردنى منال بەشىۋە گيانلە بەرىكى سەربەست و سەربەخۆ بەرەو پەروەردە كردنى منال بىز وابەستە كردنى ، لايداوه.

(مىشىمەندىرىن)

ئەو كەسانەى کە كىشەكان وەكىو مەرجى سروشتىي ژيان قبول دەكەن و نەبۈونى كىشە بە مەرجى بەدىھىنانى شادى نازانن، ھۆشمەندىرىن و لەھەمان كاتدا دەگەمنىرىن كەسانن.

(مېھرەبانى مەلبىزىرن)

گەورە ترىن تەكىنلىكى ھىننانى ئارامى بۇ ناو ژيان ئەوھىە کە لەنىوان (لەسەرە قبۇون) و (مېھرەبانبۇون) دا مېھرەبانبۇون مەلبىزىرىت.

(دەست لە کارکىشانەوە)

بۇئەوە ئەقلتىن ئارام بىت، وەکو بەرپۇھەرلىرى گشتىي دنيا دەست لە کار
بىكىشىۋە.

(ئەقللى ئىمە)

ئەقلە گەورە كان لە بارەي ئايىدىا گەورە كان
ئەقلە ئاسايىيەكان لە بارەي رووداوه ئاسايىيەكان و
ئەقلە بچوکەكان لە بارەي خەلک ئەدوين.

(سىزگاۋىك بەرمۇ پېشىمە)

بەركەوتىنى شەقىك لە پېشىۋە
يەكسانە بە مەنگاۋىك بەرە پېشىۋە.

(رېسایى شىكىست)

من بە تەواوى بىرۇام وايە كە بۇ شىكىستخواردىن رېسایىك ھەيە:
ھەولدان بۇ رازىيىرىنى ھەمووان و پشتگۈيختىنى تىرىپەكانى ناوهوھى خۆمان.

(زەمینەت سەرگەوتىن)

تۆ تا رادەيەك لە كۆمەلدا سەركەوتى دەبىت ئەگەر خۆت ھەلبىزىرىت.

(بەرەمدار)

پىوهرى راستەقىنهى ھۆش
ژيانىكى بەرەمدارە كە ھەموو رۇزىك و ھەموو ساتىك لەكەن ھەستى
بەختەوەريدا جىك بىت.

(تەنبا رەخنە لە مەددەكان ناگىردىت)

ھەر جارىك كە دەگەمە گۈپىك، واى بۇ دەچم كە لە بەردەكەمى نۇوسىرابىت: (گەر
دەتەۋى بە خراب باست نەكەن وا خۆت دەربخە كە مەددۇيت).

(قۇقۇق مەستى بىن بەر)

بەدرىزايى ژيان دوو ھەست لە ھەموو ھەستەكانى تر بىن بەرەمترە. يەكىيان
ھەستىرىنى بە كەمۈكۈ لەبارەي ئەو شتەي كە روويىداوە و دووھەميان نىڭەرانى
لەبارەي ئەو شتەي كە لەوانەيە لە ئايىندهدا رووبىدات.

(ساده‌زیانى سەرقۇنى)

ساده‌بىي ژىينى دەرەوە ئەۋەندە گۈنگ نېبىء، گۈنگ ساده ژيانە لەناوەوە.

(ھاۋدۇڭما)

(حوكمدان) و (ئارامى) دىرى يەكترين.

(بەندىخانە ترس)

ترس بەندىخانە ئىيمەيە.

(شانسى)

تا ئەو كاتەي كە شانسىك تاقى نەكەيتەوە، شانسىت نابىت.

(كۆسپىك بەنادۇغا بەلام)

سەركەوتى واتە لابىدى كۆسپى (بەلامەكان) لەسەر رىگاتان.

(مهعنیه ویهت)

به بچوونی من مهعنیه ویهت
ده مارگیری یان یاسایه کی تاییهت نییه
رووناکی و سرود و ته رکیزه له سهر ئه زموونی عهشق
و خوشبختی ئه و ناخه یه که ئه و سیفه ته ده روونییانه ره نگدہ داته وه

(رووناکی تاهم تاییه)

تو، ناو، پیشه، جهسته و بارودو خه کومه لا یه تییه کانی خوت نیت. تو به بی
با یه خدان به رابردو و ئیستا، رووناکییه کی تاهم تایی و خوداییت و له بر هۆکاریک
له هۆکاره کان لیّرهیت.

(پیش بینی)

ئه گه ر ده ته وی بزانیت له رابردو ودا چیت کردو وه
بروانه حالی خوت
ئه گه ر ده شته وی بزانیت له ئاینده دا چى ئه که بیت
بروانه حالی خوت که خه ریکی چیت

(بانگشە)

ئەگەر لە پۆلە مۇۋقانەيت كە ئىستا بەشىوه يەك دەزىن و بەخۆيان دەلىن لە ئايىدەدا بەشىوارىتىكى تر دەزىن، بىزانە ئەم بانگەشانە ھەموويان بەتالىن. تو مۇۋقۇيتكىت كە ھەميشە كارەكان ھەلدىپەسىرىيت و ھىچ كاتىك كارىك ئەنجام نادەيت.

(تىرىوانىن)

مەولۇ بىدە لە رۇوبەرۇوبۇونەوەت لەگەل ھەموو كەسىكدا بە چاوى مامۇستايىكە وە لىيى بېۋانىت و شتىكى لىيۆھ فىئر بىت.

(رەڭىت كىشەكان)

ئەو (من وەھام)انەى كە كەسايەتى تو وردوخاش دەكەن، لە چوار رىستە دەمارگىريي خوارەوە سەرچاواھ دەگەن:

- ١-(من وەھام)
- ٢-(ھەميشە وَا بۇوم)
- ٣-(بەدەست خۆم نىيە)
- ٤-(سروشتم بەم شىّوه يە بۇوه)

(سروشتی مرۆڤ)

شىئك نىيە بەناوى سروشتى مرۆڤ. بەم دەربىرپىنه بۆئەوە داھىنراوه تا خەلک پۆلىيىبەندى بىن و بېتىه ھۆكارى بىيانوو و پۆزشەكان. كەسا يەتى هەر كەسىئك بەرهنجامى ھەلبىزادەكان و بىپيارەكانى خودى ئەوە.

(كۈتاڭى ئاسىنى سارق)

بارودۇخى دنيا و زيان بە جۆرىيەكە كە كارەكانى تو و تورپەبۇون يان نەبۇونى تو،
ھەر ئەو كارىگەرييەى لەسەر جىهانى دەوروپەرت ھەيە كە رشتىنی پەرداختىك ئاو
بەسەرتاڭىگە (نياگارا)دا ھەيەتى.

(تۆلە لە خۇ)

تورپەبۇون، تۆلەكرىدەوەي ھەلەي ئەوانىتە لە خودى خوت.

(دریزکا یان پانس)

تەمەندىرىڭى تەقرييەن ئاواتى ھەموومانە
بەلام ژيان بە باشى، خەونى خەلکىكى كەمە.

(زۇق مەنگاۋ مەلىئە)

كىشەكان، رىزەسى سەدىيى مردىيان لە قۆناغى منالىدا بەرزە.

نیسان

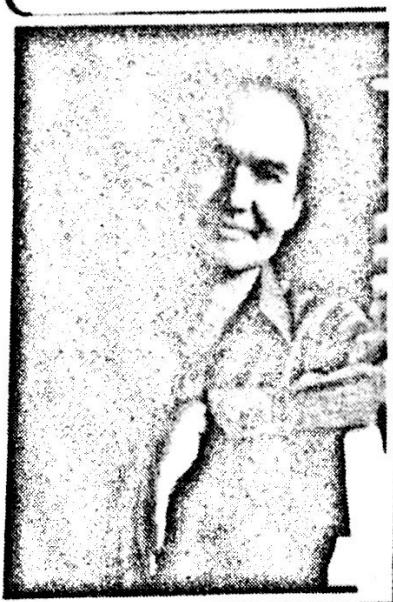

۲

پسپورپی په یوهندییه کان و گهشهی تاکه که سی
و خاوه نی پر فروشترین کتیبه کانه لهم بواره دا.

۲

باربارا دی نه نجلس

کتیبی (پیاوان خه لکی مه ریخن و ژنان خه لکی
قینتوسن) ای ئەو، يە کیکە له بەرهە مە هەرە
دیارە کان له بوارى په یوهندییه کانى ھاوسە ریتى و
چارە سەردى خىزانى.

جۆن گرەی (1901)

(بەکەلک یان بىکەلک؟)

بوداييەكان چىرۆكىيىكى كۆنيان لەبارەي پىاۋىتكەوە ھېيە كە سالانىكى نىد بە مەبەستى زيارەت و چوونە ناو سروتى تايىھەت، لە سەفەردا بۇو بۆ شوينە پىرۆزەكان.

رۆژىيەكان لە كەناراوى رووباردا پىاسەي دەكىد. كاتىك روانىيە لايەكەي ترى رووبار، بۆيى دەركەوت كە كەنارى ئەلا يە نەرم و لەمینە و مەنگاوهلىنان تىايادا ئاسانتر دىارە. لە دلى خۆيدا وتى: (دەبىچەمە ئەوبەرى رووبارەكە). سروشى ئەوەي بۆ ھات كە لە لقى درەختەكان بەلەمەتىك دروست بکات و هەر ئەو كارەشى ئەنجامدا. پاشان بەلەمەكەي خستە ناو ئاواھوھ و بە سەلامەتى گەيشتە لايەكەي ترى رووبارەكە.

ھەر كە بەلەمەكەي لە ئاوا دەركىيشا، واي بە بىردا ھات كە: (بە راستى ئەم بەلەمە بەكەلکم ھات. ھەولىتى زۇرمدا تا دروستمكىد. ناتۇوانم لىرە جىنى بەھىلەم، لەگەل خۇمدا دەيىبەم).

ئەو پىاوه بەلەمەكەي كىردى كۆلى و بۆ ھەر شويىتىك دەچۈو لەگەل خۆيدا دەيىرد و لە ھەركۈيىك كە ماندوو ئەبۇو، دايىدەنا. وايلەمات كە سەفەرەكەي لە كەنارى لاكەي ترى رووبار بەرەبەرە لە راپىدوو سەختىر دەبۇو.

كاتىك دىت كە تەنانەت ئەو شتە بەكەلکەي كە سوودىتىكى نۇرى پىتىگەياندووين و چىتەر پىيوىستان پىنەيە، دەبىتە دەرددەسەر بۆمان. دەبىئى ئەو شتەي كە پىيوىستان پىنەيە وازى لى بىننەن چونكە لەناومان دەبات. (باрабارا دى تەنجلۇس)

(قوربانى)

بۇ گەيشتن بە ئاواتىك، پىويسىتە دەيان ئاواتى تر لەناو بەيت.

(باريARA دى ئەنجلس)

(سەرچاۋىڭ شادىكى)

كاتىك كە تەنېك لەبرى عەشق و خۆشەويىسى بە دىيارى ئەدەيتە منالەكەى خۆت، فىرى دەكەيت كە ئەوه تەنەكانن كە دەبنە هوى خۆشى و شادىيان، نەك عەشق و خۆشەويىسى.

(باريARA دى ئەنجلس)

(بەندىخانە)

گەر مۆلەت بە ترس بىدەيت بەسەر ژيانىدا زال بىت وەكو ئەوه وايە لە بەندىخانەدا بىزىت.

(باريARA دى ئەنجلس)

(چاۋىدۇنىڭ تامىھتايى)

ئەگەر بىھوئى چاوهپى بىت تا ترسەكانت لەناو بچن، تا بتووانىت دەستبىدەيتە كارىك، ئەوا لەوانە يە ناچار بىت تاھەتايە چاوهپى بىت.

(ھاوړیکانت ماموستاک تون)

پېيوهندیبیه گرم و گوره کان، پولی نموونه بی خویندن که ده تووانن گرنگترین وانهی ژیانیان تیادا فیئر بیت. لهم نیوهندہدا ٹازیزه کانت باشترين ماموستاک تون، چونکه ته نیا ئه وانهی که خوشت ده وین ده تووانن به شیوه یه ک که هیچ که سیک نایتووانیت کاریگه ریت له سه ر دابنین. ئه وانن که ده تووانن تو زیاتر له هر که سیکی تر بخنه ژیر وردبین و خاله کانی لاوازی و کیماسیبیه کان و هستیاریبیه کانتان رووبه پووتان بکهنه وه.

(باریارا دی ئه دجلس)

(له خوټان بېرسن)

کاتیک که سیک ناره حه تم ده کات یان ته حه دام ده کات یان توانجم تیده گریت،
له خوٽم ده پرسم:
ئه م که سه بؤئه وه نیز دراوه که وانه یه کی مه زنم فیئر بکات، لهم ساته دا له کام
تاپیه تمهندیبیه که سی و ده روونیبیه م که مه که بووه ته هقی ئه وهی برگهی ٹازار و
ناخوشی بگرم.

(باریارا دی ئه دجلس)

(روزگاروک باش، باش نییم)

ئەگەر رۇوداڭلۇ زۇر باشت بەسەر بىت ئەوا ناتۇوانىت بېيتە تاكەكەستىكى ئازا.

(بارىارا دى ئەجلس)

(فېرىبۇون)

ئەگەر لە ژياندا رووبەپۈسى كىشە و كۆسپ نەبوواينەوە ئەوا ھەرگىز فېرى توانا
نەدەبۈيىن.

ئەگەر رووبەپۈسى تەھەدىيەكان نەبوواينەوە ئەوا ھەرگىز فېرى نەرمى
نەدەبۈيىن.

ئەگەر ھىچ شتىك دوانەكەوتايە ئەوا ھەرگىز فېرى ئارامى و ئۆقرە نەدەبۈيىن.
ئەگەر رووبەپۈسى ناخۆشى نەبوواينەوە، ئەوا ھەرگىز فېرى خۆگىرى و جىئىگىرى
نەدەبۈيىن.

ئەگەر رووبەپۈسى نائومىدى و دەستەوستانى نەبوواينەوە ئەوا ھەرگىز فېرى
ئىمان نەدەبۈيىن.

ئەگەر ئازارمان نەچەشتايە،

ئەوا فېرى عەشق و خۆشەويسىتى و سۆز نەدەبۈيىن.

(بارىارا دى ئەجلس)

(چارمۇسى خۆتان بە بىرۇباۋەكانتان دىياركى بىخىن)

جارىكىان مامۆستا رۆحىيەكەم پرسىيارى لە كۆملەكەسىك كرد كە و تارى پېشىكەش دەكردن: (ئەتانەوى ئايىندەي خۆتان بىزانى؟) مەموويان بەسەر كورسييەكانياندا چەمانەوە. وەك بلىرى چاوهپوان بۇون تا مىزىكى رازئامىز چارەنۇوسەكەيان بۇ بخەملەننەت. بەلام ئەو بىزەيەكى كرد و وتى: (ئەگەر دەتانەوى ئايىندەي خۆتان بىزانى ئەوهندە بەسەر كە بىواننى بىرۇباۋەپ و ئەقلەتى خۆتان).

(بارىارا دى ئەجىلس)

(دىياركى)

تازە كارتىكىم پىنگە يشتۇوه كە ئەم پەيامەي لەسەر نوسراوه: (دوينى) بەشىكە لە مىزۇو (سبەي) لە رەمز و رازىك زىاتر نىيە (ئەمېق) ش دىارييە.

(بارىارا دى ئەجىلس)

(بىدەنگى نىشانەتى رازىبۈونە)

رۆزىك لە رۆزان لە ئىمپراتورىيەتى روسياى پىشىودا، كورپىكى جولەكە بچىكولە لە شارىكى بچوک دەزىيا. لەو سەردەمەدا سەربازانى قەيسەر لە جولەكە دېھاتىيە كانيان ئەدا و قىسىم يان پى دەوتىن.

كۈپەكە كە باپىرەي، رۆحانى پىرى گوند بۇ زور خۆش دەويىست. ھەموو رۆزىك كۈپەكە لە كۆلىتەكە خۆيەوە دەچووه گۈپەپانى گوندەكە. سەربازەكان بە پىتاو دەهاتن و ئەفسەرى راسپىئىدرار، فەرمانى رۆزانەي دەخويندەوە: (لەمېق بەدواوه هىچ جولەكە يەك نابى زىياتر لە پىنج پەتاتە بىرىت يان قەيسەر فەرمانى داوه ھەموو جولەكە مولك و مالىان بە شارەوانى بفرۇشنى).

وھەموو رۆزىكىش رووداوه ھەمىشەيىھە دووبارە دەبۈوهە. ئەو رۆحانىيە پىرە گۈچانەكە بەرز دەكردەوە و بە دەنگى بەرز ھاوارى كرد: (رازى نىم!) پاشان يەكىك لە سەربازەكان رايىدەكردە ناو كۆمەل و بە قامچى ئەسپەكە لە پىرەمېردى رۆحانىيەكە ئەدا و ھاوارى دەكرد: (بىدەنگ بە پىرەمېردى گەمزە!) و پاشان سەربازەكان لەۋى رؤيىشتى.

ئەو رۆحانىيە دەكەوتە سەر زەوى، شوينكەوتەكانى دەچۈونە هاناي بى يارمەتىدانى و تۆز و خۆلىان لە جلهكانى پاك دەكردەوە و نەوهەكە دەيبرىدە مالەوە. چەندىن رۆز و مانگ كۈپە گەنجهكە بىنەرى ئەو دىمەنە بۇو. دواجار، چىتە نەيتۈوانى بىدەنگ بىت و رۆزىكىيان لەكتىكدا كە ياوەرىي باپىرەي بىرىندارى دەكرد پىيى وت: بۆچى ھەموو رۆزىك سەرپىچى فەرمانى قەيسەر دەكەيت، تۆ خۇت دەزانى سەربازەكان لىت ئەدەن؟ بۆچى بىدەنگ نابىت؟

پیاوە رۆحانییەکە میھەرە بانانە بزەی بەرانبەر نەوە کەی کرد و وتى: (چونكە
کاتىك لەبارەی شتىكە وە كە دەزانم راست نىيە نارازى نەبم، وە كو ئەوە وايە بە
راست لەقەلەمى بىدەم...)

(بارىارا دى ئەنجلس)

(پەرسىسپىكىتى ئىلىخاصىبەخىش)

ھىچ شتىك بۇ زانىن بچوک نىيە و ھىچ شتىك بۇ ئەنجامدان گەورە نىيە.

(بارىارا دى ئەنجلس)

(منالان ناتووانن...)

منالان ناتووانن نارامی و ئۆقره له خۇياندا بەتىننەكايەوە مەگەر ئەوھى کە
ھەرچىيەك کە دەيانەوى دەستبەجى بۇيان فەراھەم بېيت.

منالان ناتووانن داھىنەرىيىتى بکەن مەگەر ئەوھى کە بەرپرسىيارىيىتى ھەندى
كاروباريان پى بىپىزىرىت.

منالان ناتووانن بويىرى و گەشىبىنى فيئر بن مەگەر ئەوھى کە رووبەپۈسى كىشە و
كەموکورپىيەكان بىنەوە.

منالان ناتووانن خۆگىرى و پايەدارى له خۇياندا بەتىننەكايەوە مەگەر ئەوھى کە
كۆششى سەخت بکەن بۇ بەدەستەتىنانى شتىك.

منالان ناتووانن خۇيان چاك بکەن مەگەر ئەوھى کە شىكست و سەختىيەكان
ئەزمۇون بکەن.

منالان ناتووانن عزەت نەفسىيان ھەبىت و مايەى شانازى بن مەگەر ئەوھى کە
ھەولۇ بىدەن بۇ گەيشتن بە ئامانىج بەسەر كۆسپەكاندا زالى بن.

منالان ناتووانن رىڭا له خەرەندەكان جىا بکەنەوە مەگەر ئەوھى کە دەرفەتى
سەرپىچى و بەرنگارىيان پىيىدىرىت.

منالان ناتووانن ھەستى ھاوكارى و بەشدارى له خۇياندا بەتىننەكايەوە مەگەر
ئەوھى کە بىزانن ھەموو شتىك و ھەموو كەسىك پەيوەندىدارن بە يەكترييەوە.

(جۇن گەھى)

(ھەر كەسىك سەربانەكەمى گەورەتىرىت بىت بەخەركى زياتر دەپىت)

تەقىيەن ھەر چىرۇكىكى سەركەوتنى گەورە پېر لە نمۇونەكانى دەركىردىن،
شىكتەھىنان، ناكامى و نائۇمىدى.
ھەميشە بەرەودواوه چۈن، ناپاڭى و دواڭەوتىن ھەيە. ئەوانەرى كە بە گەورەيى
بىر دەكەنەوە يان ئاواتى گەورەيان ھەيە، كۆسپى گەورەتىر لە رىڭەرى سەركەوتىدا
بەرەو خۆيان رادەكىشىن.

(جۇن گەھى)

(مەرجى يارمەتى)

خودا ئەو كاتە نۆرترىن يارمەتى دەخاتەپۇو كە تۆ ھەموو ئەوهى كە لە تواناتا
ھەيە ئەنجام بدهىت.

(جۇن گەھى)

(سەندىنەمەكە مەلبۈزۈردىن)

كاتىك ئەوانىتىر وەكى ھۆكارى دلتەنگى خۇتان باس دەكەن، دەسەلاتى گۆرپىنى
ژياندان بۇ ئەوانىتىر جى دەھىلەن.

(جتن گرہی)

(جیاوازی له کویوم دهست پیدهکات)

جیاوازی بنه رهتی نیوان ئه وانهی که له ژیاندا سه رکه و تتوو ده بن و ئه وانهی که شکست دینن له زانینی چونیتی هلسانه وه دایه.

(جتن گرہی)

(دهمهوک دنیا قبولت بکات؟)

تا ئه وکاتهی که خوتان قبول نه کەن دنیا قبولتان ناکات.

(جتن گرہی)

(گومانکردن)

گومان له گومانه کانی خوتان بکەن.

(جتن گرہی)

(دهست کراوھی و زهنجینی)

دەست کراوھی بريتىيە له به خشينى زياتر لە وەھى که له توانادايە و زەنگىنى بريتىيە له وەرگرتى کە متر لە وەھى که پىويستتە.

(جۇن گىرى)

(تەلەقدانى نەضسى)

تۇ ناتۇوانىت سەركەوتۇوانە لەگەل كەسىكدا ھاوسەرگىرى بىكەيت مەگەر ئەوهى
كە خۇت تەلاق دابىت.

(جۇن گىرى)

(عەرەبانەكى رۇچ)

ئەفلاتونى فەيلەسۇف يۇنانى لە نامەكەيدا بەناوى (فايۆرا) رۇچ وەكى
عەرەبانەيەك پېشان ئەدات كە دوو ئەسپى بالدار رايىدەكىشىن. يەكىك لە ئەسپەكان
لە نەزىادى رەسەن و جوان و نەجييە و ئەويتريان لە نەزىادى نزىم و لاسار. ئەسپە
رەسەنەكە بىرىتىيە لە ھىزەكانى ئەقل و ئەسپى نزىم ھەوا و ئارەزۇرى نەفسانى
ئىمەيە كە ھەستى وەكى تورپەيى و چاوجنۇكى لىيۇھ سەرچاوه دەگرىت. ئەركى
ھەرىيەك لە ئىمە ئەوهىيە كە بەدرىيەتىي ژيانمان عەرەبانەكە لە رىيگاى راستدا بەرەو
پېش بىبەين و بەسەر ھەواي نەفسماندا زالى بىن و ھىزى ئەقلمان زىياد بىكەين و
وزەكانى ئەم دوانە ھەماھەنگ بىكەين.

(جۇن گىرى)

(باوک یان دایکبوون له همبوونو صنال نیمه)

وهکو چون ههبوونی پیانتویه کناتکات به پیانوژن، ههبوونی منالیش ناتکات
باوک یان دایک.

(جتن گرهی)

(همرقل)

هیزی عهشق به ئەندازه يه که ده توانيت له لاوازترین که سان ههرقى دروست
بکات.

(جتن گرهی)

(یاساکا ئالتۇنیتی دایك یان باوکبوون)

نوربەی منالان ئەوهى که بە زمانیاندا دېت دەبىستن. هەندى لە منالان ئەوهى
که دەيلىن ئەنجامى دەدەن، بەلام هەمو منالان ئەو شتە ئەنجام دەدەن کە تۆ
ئەنجامى دەدەيت.

(جتن گرهی)

(پىشىزكەن)

كىشىي بىردى وە لە پىشىزكەنى مشكە كاندا ئەۋە يە كە مەر بە مشكى دەمېننەتە وە .
(جۇن گىرەي)

(گەۋەم بە، فراۋان بە)

دەفرى بچوک زۇو داخ دەبىت.
(جۇن گىرەي)

مایسٹر

پیشنهنگی شاره زایه تبیه کانی ژیانه له جیهاندا،
کتبی (هونه ری دوزینه وهی هاوپی) ای ئه و، بووهته
بهره میکی کلاسیک له بواری په یوهندییه
تاكه که سییه کاندا.

دیل کارنگی (۱۸۸۸-۱۹۰۰)

نووسه، وتاریخ و راویگاری کومه لایه تی
به رجهسته و دیاره و به ساده کردن وهی شته
ئاللوزه کان ناسراوه. ناسراوترین بهره می
بریتییه له (به پیوه به ری یه ک خوله کی) که زیاتر
له سیانزه ملیون دانه لی فروشراوه.

(کینت بلانکارد) (۱۹۳۹)

(قىسىمت)

(چارەنوس) لە ناوىكى بى ناونراو ھىچى تر نىيە. چونكە شتىكى وەما بۇونى نىيە. (قىسىمت) ئىئىمە لە پىشدا دىيارى نەكراوه و ھەر لە بەر ئەم ھۆكارەشە كە رۆزانە ھەول دەدەين ۋىيانى خۆمان باشتى بىكەين و بۆيە منالەكانمان دەنيرىنە قوتابخانە تاوه كو ئايىندەيەكى رووناكىان ھەبىت. ھەر لە بەر ئەوەشە كە لەكاتى نەخۆشىدا دەچىنە لاي پزىشك و دەرمان بەكار دەھېنин تاوه كو حالمان خراب نەبىت.

(دېل کارنگى)

(درۇشمۇ رەحىيكتى مەزن)

رۆحى گەورە لە رېڭاي گەيشتن بە ئامانجە گەورەكىاندا، واى پى باشە كە رووبەپۈرى شكسىتى رەها بىتەوە نەك ئەوەى كە لە خۆى لە بەرەوپىشچۈز لابدات.

سەركەوتن يان مەرگ: ئەمە يە دروشمى رەحىيكتى مەزن!

(دېل کارنگى)

(جیاوازبه له مردوم)

نامه‌وی فهیله سوفانه بدؤیم، ته‌نیا ده‌مه‌وی بلیم ئه‌گه ر زیندوویت، ده‌بی‌له
جولان به‌رده‌وام بیت...
ته‌کان بده‌یته خوت و ده‌نگ بکه‌یت. به کورتی له مرؤفی مردوو جیاواز
بیت.

(دیل کارنگی)

(سمره‌تا)

هموو هنگاویکی گه‌وره له سه‌ره‌تادا (ئه‌سته‌م) دیتە به‌رجاو.
(دیل کارنگی)

(کېپى)

زوریک له مرؤفه‌کان له‌بەرئوه‌ی به‌دوای شوینتیکی ئارامدا ده‌گه‌رین، هەركپ و
بى‌جوله ده‌بن.
(دیل کارنگی)

(گەرانى جیاواز)

دۇراو، له شوینه دوره‌کان به‌دوای بەخته‌وەریدا ده‌گه‌ریت، بەلام براوه له‌بەر
پىّي خۆیه‌وە سۆراخى دەکات.
(دیل کارنگی)

(بیسنتی واقعییکی پژوهشیف له رهخنهدا)

رهخنهی ناعادیلانه بريتیبه له ستایش به شیوه یه کی تر و به مانایه یه که ئوانیتر ئیره بیان جولاؤه. بیرت بیت که کەس شەق لە شەگى مردوو نادات.

(دیل کارنگى)

(رهخنه)

کاتیک کە دوودل بوویت لە وەی قسەی توند و پېر توانج ئاراستەی ئوانیتر بکەيت ئوا بیرت بیت کە بىبەرى زقد تامى خواردن تىكەدات.

(دیل کارنگى)

(كتوپىركى)

لە کاتى بىيارداندا دەبى لە پىشدا لايەنەكان و رەھەندەكانى بابهەتكە بە وردى تاونۇئى بکەيت و پاشان بەبى راپايى و لىپراوانە مەنگاو بنىيەت. کاتیک لە ئىسکەندەريان پرسى: (چۈن تۈوانىت دنيا داگىر بکەيت؟) وتى: (بە دوانە خستن و بىياردانى ھاوكات).

(دیل کارنگى)

(کار دهکهین تا کار نهکهین)

مرؤڈ کار دهکات تاوه کو کار نهکات. ئىگەر خەلکى بە راستى حەزیان لە کارىرىدىن بۇوايە، ئەوا ئىمە مىشىتا بە دار زەويمان دەكىللا و بارمان لە كۆلى خۆمان دەنا.

(دېل کارنگى)

(بى گەرانەوە)

دەتىوانى سامانى لە دەستچۇو بە ھەولۇ و كۆشش سەرلەنۈي بە دەست بەھىنەتىۋە، زانستى فەرامۇشكراو بە خويىندەۋە بە بىر بىننەتىۋە، بەلام كات كە لە دەستچۇو ئەوا بەھىچ شىۋەيەك بە دەست نايەتەۋە و بۇ ھەميشە دەچىتە ناۋ قەلە مېھۇرى تاھەتايىھە وە.

(چى بىكەين بۇ ئەۋە لە گەپاندا سەركەوتتوو بىن؟)
باشتىرين رىڭاي سەركەوتن لە گەپاندا، بە شدارىنە كىرىنى تىايىدا.

(دېل کارنگى)

(فەلسەفە لېدانى قەدەغ)

بىچۇوه ورچىك كە لە رادە بە دەر فەلسەفە لىدىهدا، رۆزىكىيان لە دايىكى پرسى: (دەمەۋى بە رىڭادا بىرۇم بە لام نازانم ئاخۇر پەنجەي راستم لە سەر زەھى دابىتىم و يان دوو پىئى دواوه و يان ھەرچوار دەست و پى بېكەوه؟) دايىكى وتسى: (واز لە فەلسەفە لېدان بىتنە و بېرىز!) ئەم چىرۆكە بۇ حالتى نەو كەسانە گونجاوه كە لە ئەنجامدانى كارەكانى خۆياندا گومان و راپايان نۇرە.

(دېل كارنگى)

(ئاقلىتىر بە بەلام و مەلتى)

ئەگەر دە تۈوانىت ئاقلىتىر بە لەوانىتىر، بەلام ئەم قىسىم يان پى مەلتى. چونكە چاودىرىيۇن بە سەر ھەلەكانى ئەوانىتىرەوە، رىڭەيەكى نۇر باشە بۇ دوژمن دروستىرىنى دانان بە ھەلەكانى خۆتىدا رىڭەيەكى باشە بۇ دەستپىرىدىنى هاولىپىتى.

(رازى سىرکەۋەتن)

من زۇرجار ھاوبىنان دەچۈومە راوه ماسى. ئەگەر لىم بېرسىت، ئەوا من عاشقى شىلک و خامەم، بەلام زانىيۇمە كە ماسىيەكان، لە بەر ھۆكارييکى نادىيار، حەزىيان لە كرمە. بۇيە كاتىك ماسىم دەگرت دەربارەي ئەو شتەي كە خۆم دەمويىت بىرم

نەدەکرده وە شىلك و خامەم بە نوکى قولابەوه نەدەکرد بەلکو كرمىك يان
كوللەيەكم پىوه دەکرد و بە ماسىيەكم دەگوت:

(حەز دەكەيت بىخويت؟)

(بۆچى كاتىك توشمان ئەبىت بە توشى ئەو مرۆڤانەوه، ئەوەندە كەلك لە لۆزىك
وەرناكىرىن؟)

ئەگەر سەركەوتن تاکە رازىكى هەبى، توانايى بىينىنى دنيايدى لە چاوى لايمى
بەرانبهرو بىينىنى مەسىلەكانە لە گوشەنىگاى ئەوەوه.

(دىيل كارنگى)

(گۇرپىن)

كەسيك كە ليمان تىيەگات، دەتتۈوانىت بىانگورىت.

(دىيل كارنگى)

(گۇران)

ھەندى كەس پىشەيان، مالىان، مۆبىلياتىان، ھاۋپىكانيان و تەنانەت
ھاوسەريشيان دەگۈپ. بەلام ھەرگىز بىر لە گۇرپىنى خۆيان ناكەنەوه.

(كىنت بلانكارد)

(لە کۆئى مەلە دەكەيت؟)

يەكىك لەو ماسىيابانەي كە كۆكەرەوانى ژاپۇنى ئارەزۇومەندى كۆكردنەوەين ماسى كېورى ژاپۇنیيە كە ناوى (كۆي) يە. خالى سەرنجراكىش لەبارەي ئەم ماسىيەوە ئەوەيە كە ئەگەر بىخەيتە ناو گۈزەيەكى بچوکەوە ئەوا تەنبا پىنج شەش سانتىمەتر گەشە دەكات. بەلام ئەگەر ماسى (كۆي) بخەيتە ناو كاسەيەكى گەورەتريان حەوزىكى بچوک پانزە بۇ بىست و پىنج سانتىمەتر گەشە دەكات. ئەگەر بىخەيتە ناو حەوزىكى گەورەوە، بە ئەندازەي چىل و پىنج سانتىمەتر گەشە دەكات. بەھەر حال، كاتىك ئەم ماسىيە بکەۋىتە ناو دەرىياچە واتە شوينىكى كە بتۇوانىت بە راستى گەورە ببىت، تەنانەت ئەو ھىزە گەورەيە دەبىت كە درىزىيەكەي بگاتە نزىكەي مەترسىك!

قەبارەي ئەم ماسىيە پەيوەندىيى راستەوخۇى بە ژىنگەكەيەوە هەيە. قەبارەي تاكەكانىش پەيوەندىيان بە ژىنگەكەيانەوە هەيە. كاتىك رىيگە بە تاكەكان دەدەيت كە لە حەوزىكى گەورەدا مەلە بکەن، ئەوانىش لە لېھاتووپى، كەسايەتى و پەيمانياندا گەشە دەكەن.

(كىتىت بلانكارد)

(خالى پۇزەتىش لە شەلەدا)

(ھەلە) يەك گەواهيدەرى ئەوەيە كە كەسىك ھەولىداوه كارىك ئەنجام بىدات.
(كىتىت بلانكارد)

(ئىمە و ژيان)

ژيان كىشى بۇ ئىمە دروست نەكردۇوه، ئىمە كىشەمان بۇ ژيان دروستكىردىووه.

(پرسىارە نويىكان، وەلامە كۈنەكان)

پرسىارە مىشە نويىيە، بەلام وەلام بۇيە مىشە كۆنە.

(پەرەوەرەمەك دەرىست)

پرسىارەكە پەرەردە كىردىنى منال نىيە، پرسىارەكە ئەوهىيە كە دەبىي مامۇستا بە دروستى پەرەردە كرابىت.

(مەلەيمەك)

ئىمە دەمانەۋى ھەموو شتىك بگۈپىن جىڭە لە (خۆمان).

(مەلىتى من نەمەريكىيم!)

رېزىتكىان خانمېكى ئەمەريكى هاتە لام ووتى: (من كورپىكم لە چەنگدا لە دەستداوە و ئىستا دەمەۋى كورپى دووهەم لە كۈزدان رىزگار بىكەم).

(جیاوازیی نیوان ئارهزۇو و پابندى)

ئەو جیاوازییە کە لەنیوان ئارەزۇو و پابەندىدا ھەيە ئەوهىيە كاتىك ئارەزۇومەندى ئەنجامداني كارىكىت، ھەر كاتىك كە ئاسودە بۈويت ئەنجامى ئەدەيت، بەلام كاتىك پابەندىت بە ئەنجامداني كارىك، ھىچ پۇرۇش و بىانوویەكت لى قبول ناکرىت.

(كىنت بلانكارد)

(رەخنه لە مەمۇلدان)

ئەوهندەي پەيوەندى بە كارىكەوە ھەيە، تو يَا ئەيکەيت يان نايىكەيت! شتىك نىيە بەناوى (ھەول ئەدەم).

(كىنت بلانكارد)

(مەرجى يەكەم)

يەكەمین مەرجى دەرچۈن لە تاقىكىردىنەوە، بەشدارىكىردىنە تىايىدا.

(كىنت بلانكارد)

(كۆنە و نۇكى)

شتىكى نوېت نادىرىتى، مەگەر ئەوهى كە دەست لە كۆنەكان ھەلگرىت.

(كىنت بلانكارد)

بوزهیران

۷

کریشنا مورتی

(۱۹۸۶-۱۸۹۶)

فهیله سوف و بیرمهندی هیندیه، خوناسین و ئازادبوونی ده رونسی، پوخته‌ی

بیرۆکه‌کانی کریشنا مورتی - یه .

(بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ئەگەر تەکانىك نەدەيتە خۆت، ئەوا درەنگ يان زۇۋۇزىان تەكانت ئەداتى.
(كىتىن بىلەنكارىد)

(jggiuw)

بیرتان بیت، ده بی سنووره کان به خه لکی بلین که ده توانن چ کاریک بکنه نه
ئوهی که ناتوانن چ کاریک بکنه.

(بُجْهَتِ سَمَانِهِ وَيْتِ كَدْسِيْكِ بِرَوْخَيْنِ؟)

ئەگەر من خۆم قبول بىت پىويسىم بەوه نىيە كە تو بېرىخىنم.
(كتتىپلەنكارىد)

(کیشہ و ریگہ چارہ مہر یہ کن)

کیشہ کے تؤیت بے لام ریگہ چارہ شہر خوتیت.
(کینٹ بلانگارڈ)

(بِرْوَانَهُ ثَاوِيْنَهُ)

ئەگەر دەتە وى ھۆکارى پەيۋەندىدارى ئىش نەكىرىنى كارمەندە كانىت بىزانىت، بىرق
بەردەم ئاۋىنە و بەدزىيە وە لىيى بىرۋانە.

(كىتىنەت بلانكارد)

(لَهُ كَاتِنِي نَادِيَارِيدَا)

بەپىوه بىردىن تەنبا بەرە و پېشچۇونى كارەكان نىيە لە ئامادە بۇونى تۆدا، بەلكو
بەرە و پېشچۇونى كارەكانە لە نادىيار بۇونى يىشتدا.

(كىتىنەت بلانكارد)

(بِهْشِيْوَه يِهْكِتى يِهْكِسَان مَامَهْلَه مَهْكَمَهُ)

بۇ بەپىوه بەرىكى بازىغانىيى سەركە و تۇو، شتىكى ناداد پەرۇھانە تىرلە مامەڭلى
يەكسان نىيە لەگەل كارمەندانى نايەكساندا.

(كىتىنەت بلانكارد)

وتم: (تاکه ریگای ئوهیه که لىرە بەدوا نەلىتىت من ئەمريكىم. تا ئەو كاتىھى كە خۆت بە ئەمريكى دەزانىت، ئەويتر خۆى بە روسى دەزانى، يەكىنلىكى تر خۆى بە ئەلمانى و كەسيتىكى تر خۆى بە ژاپۇنى لهقەلەم بىدات، ئەوا ئەنجامە حەتمىيەكەي برىتىيە لە جەنگ و ململانى.

(ھاۋاھىزىتى دەرىجىنى)

ئەگەر من بىزانتىم دىرىزم و بە راستىيەك لهقەلەمى بىدەم، ئەوا لەناكۆكىدا نىم لەگەن خۆمدا. كاتىكى لە ناكۆكىدام لەگەن خۆمدا كە نازانتىم دىرىزم.

(دۋايىن كىردار)

دەشى ئەر كىردارىك ئەنجامى دەدەيت دوايىن كىردارت بىت بۆيە بە دروستى ئەنجامى بىدە.

(چۈن چۈنلىك)

مۇقۇقىك كە خۆى فرييو دەدات چۈن دەتۈوانى ئەويتر فرييو نەدات؟ مۇقۇقىك كە لەگەن خۆيدا درق دەكەت چۈن دەتۈوانىت درق لەگەن ئەويتردا نەكەت؟

(خراب لیکتیگه یشتن)

له زوریک له و بوارانه‌ی که ئیمه وه کو عەشق وىنای ده که‌ین، به رجه سته کردنی
نيازه چاچنزوکه کانى خۆمانه له ریگه‌ی کەسیکه وه که پیمان وايە عاشقى ئەوين.

(حوکمدان)

گویگرتن له ریگه‌ی حومدانه وه، گویگرتن نېيە.

(ریگرخا گویگرتن)

گویگرتنى راسته قىنه کاتىكە كە ئەقل ئەو شستانه‌ی کە گویبىستى دەبىت له سەر
بنەماى زانزاوه کانى پېشىووی خۆى ليك نەداتەوە. زانىن و زانىارى ریگرە له بەردەم
گویگرتن.

(وەرچەرخان)

ئەگەر خۆت وەرنە چەرخىت چۈن دەتۇوانىت دنيا وەرچەرخىنىت!؟

(سته)

یه کیک له سته مکارانه ترین کاره کان ئوهیه که من واله مرؤفه کان بکه م بهو
جوره بیر بکه نوه که من دهمه ویت.

تمموز

عاريف و يوگى بەناوبانگى مەيندى كە تەمنى
خۆى بۇ رىنمايىھە معنە وييەكان، خۇناسىن و نەرىپتى
دېرىنەي تىرامان تەرخان كرد.

پارا ماھانسا يوگاناندرا (1893-1952)

نوسەرييکە كە ناوى لە پىرپستى پەرفۇشلىرىن
كتىيەكانى نېيوېرك تايىمىزدا جىئى گرتۇوه. ئەولە
بەرھەمەكانىدا خويىنەران فيئر دەكەت چۆن ژىرىسى
دەرۈونى بەدەست بىئىن و لەبارەي ژيانيانەوە
بىزانن.

دېنى فورد

(تاقیگەی پەیوەندییەکان)

پەیوەندى، ئاوىنەيەكە كە خۆت پېشان ئەداتەوە. پەیوەندى تاقىگەيەكە كە تۆ دەتووانىت خۆتى تىادا بىقىزىتەوە.

(شۇرۇشى دەرىجىنى)

كەسىك كە سامانىكى نۇرى ھېيە لە شۇرۇش دەترسىت. ئىمەش لە رۇوي دەروونىيەوە سامانى نۇرمان بۇ خۆمان كەلەكە كردووە، بۆيە بەھەمان ئەندازەي نۇو كەسە لە شۇرۇشىك و وەرچەرخانىكى دەرۇونى دەترسىن.

(كۆيىلەت باۋەر)

نۇرەك لە مرۆفەكان كۆيىلەت باۋەرپى ئەوانىتەن.

(ئاشتى و جەنك)

تۆ چۆن دەتووانىت ئاشتى بىننەتكە كايەوە لە كاتىكدا كە بەردەوام لەناو خۆت و لەگەل خۆتدا لە جەنگدایت؟

(فېرکردنى بېرکىردىقۇم)

لە منالىيە وە فېرمان دەكەن كە بىر لە چى بىكەينە وە، فېرمان ناكەن چۆن بىر
بىكەينە وە.

(بەمھا پىدان)

(گەمژە يى) واتە بەها دانان بۇ شتىك كە بەھا يى نىيە.

(لەنگەر گرتىن)

ئەمە كە ئەقل بىر لە رابردوو بکاتە وە جىايىھ لە گەل ئە وە كە ھەميشە لە¹
رابردوودا لەنگەرى گىرتىت.

(وەرچەرخانى كۆممەلگە لە تاكەكە سەممە دەست

(پىدەكەت)

چۆن چۆنی وەرچەرخانى بىنە پەتى لە كۆممەلگە مومكىن دەبىت تا ئە و كاتەي كە
تاكە تاكى مەرۋەكەن وەرنە چەرخىن!؟ كۆممەلگە واتە تاكە تاكى مەرۋەكەن.

(تمنځک ژیان)

ئیمه له گهنجیدا ده پوانینه ئاینده و له پیریدا ده پوانینه رابردوو.

(ره تکردنمه و شوينکه و تمبي)

من ئەو کاته شوينکه و تېيى رهت ده کەمەوه که روحساري مورشيدیک گرنگييەكى زياتر له رىنمايى و تېكانى پەيدا ده کات.

(خۆپەرسىتى)

کاتىك (من)ى تۆ دەيەوي خزمەتى ئەوانىتى بکات، ئامانجە كە رازىكردنى (من)ە نەك خزمە تىكىدەن.

(رازىكردى من)

تۆ دەتەوي مرۆڤە كان به ناوى تۇوه بەختە وەر بن، ئەگەر لە رىڭەي يەكىكى ترە وە بەختە وەر بن ئەوا گرنگييەكى ئەوتۇى بۇ تۆ نىيە، بۆيە بەختە وەرىيى مرۆڤە كان گرنگ نىيە بەلکو (من)ى تۆ گرنگە.

(ئەقل و دل)

پېوهندىي دل دوو لايەنە نېيە چونكە (ئالۇكتۇر) و (مامەلە) كارى دل نېيە بەلكو كارى ئەقلە.

(كۆتايىت يېر)

ئەو مرۆفەي كە دەلىت: (من دەزانم) لە بىركردنەوە وەستاواھ.

(لە گريمانەوە تا راستى)

خوداوهند، تەنيا بەسەر دلىكدا رۆشن دەبىتەوە كە فەزىلەتى تىايە نەك ئايديا و تىورەي فەزىلەت، بەلكو واقيعى فەزىلەت.

(ئەمدىيە گەران)

ئىمە لە شتەكاندا (خۇ)مان دەبىنин نەك واقيعى ئەو شتانە.

(مەنلىق مەممۇر رىڭاكان)

بىرۇيىتە هەر كويىيەك دەبىن بىگەرىيىتەوە بۇ خۆت.

(عەشقى راستەقىنە: عەشقى بى كۆت و بەند)

جارىكىان ئىشرام (خانەقا)م جى مىشت و لە شاخەكانى مىمالا ياكەوتى كەپان
بە دواي راستىدا. بەزۇرىي بۆم دەركەوت كارىكى ھېلەم نەنجام داوه و گەپامەوه.
كانتىك هاتمە لاي مامۆستا وارەفتارى لەكەلدا كردىم وەك بلىنى ھەركىز جىم
نەمىشتىوه. لەبرى ھەر جۆرە گلهىي و سكاراچىك وتنى:

(لىكەپى بىزام بۆ نانى بەيانى چىمان ھەيە).

وتك: (بەلام مامۆستا تۆ لە من تورە نىت؟)

لە وەلامدا وتنى: بۆچى تورە بىم؟ من ھىچ چاوه پوانىيەكم لەوانىتى نىيە، بۆيە
كارەكانىان ناتۇوانى بە پىچەوانە خواتى كانى من بىت. من وەكى ئامرازىك بۆ
كەيشتن بە ئامانج تۆ بەكارناھىتىم. من ئەو كاتە خۆشحالىم كە تۆ بە راستى
خۆشحال بىت.

ئەگەر عەشقى من بەشىوهى بەرتىيل سوودى لىۋەربىكىدرىت، چىتەر عەشق نىيە.
ئەگەر ناچار بىم رەفتارم لە ترسى كاردانە وەتى تۆ بگۆرم، كەواتە ئەو ھەستەى
بەرانبەر تۆ ھەمە، عەشقىكى راستەقىنە نىيە، تۆ ھەر كانتىك بىتەويى دەتۇوانىت
جىمان بەھىلىت.

(پاراماھانسا)

(نيگهرانى واتە مەرك)

ئەو كاتەي كە نىكەرانيت، كاتى ناشتىنى تەرمى تۆيە كە لەلاين خودى خۆتە وە رېكخراوه. تۆ حەز ناكەيت لەلاين نىكەرانييە كانتە وە لە كۆپ نرىيەت! بۇچى دەبىنەمە مۇو رۆزىك ئازار بچەزىت و لە نىكەرانىدا بىرىت؟
(پاراماھانسا)

(كانگەمى شادى)

شادى پەيوەندى نىيە بە بارودۇخە دەرە كىيە كانە وە بەلكو پەيوەندى هەيە بە بارودۇخە ناوه كىيە كانە وە.
(پاراماھانسا)

(خۇدا چاپدىرىكى مەممۇت شتىكە)

(جۇن راسكىن)ى رەخنەگىرى ھونەرى، لە كاتى بەسەركردىنە وە كەنيسى يەكى قۇناغى رېنیسанс لە ئىنیسیا كە بىيىنلىكى جوانى بەرددەم دیوارىك تەنبا لايەكى هەيە، نارەحەت بۇو. بەشەكانى دواوهى پەكەرە كە دىار و بەرچاون نەبۇون. ئەو وتى: ئەم بەرھەمانە پىشىكەشى خودا كراون نەك خەلک و خودا دەتتۈۋانىت بەشى پىشە وەش وە كو بەشى پىشە وە بېيىت.

(زیان لەسەر بەندماگ ياسا دەرىۋەنپىيەكان)

زىر كەسىكە كە تەنانەت ئەگەر مەموو ياساكانىش لابىرىدىن ئەوا دىسان مەر وەكۆ خۆرى دەزىت.

(پاراماھانسا)

(راز و نياز)

ئەزىزى دىلم سوپىند بە مىھەرە بانىيەكەت: مەركىز درەوشانە وەي خۆرى گۇناي عەشقى من لەزىر ئاسۇي بىرم بەرانبەر تۇ ئاوا نابىت. مەركىز نىگاي خۆم كە لە بەرزىيە ناھىئىمە خوارەوە كە جەكە لە تۇ ئاراستەي كەسىكى تىرى بىرىت. مەركىز كارىك ناكەم كە بىرھەتىنەر وەي كەسىك بىت جەكە لە تۇ.

(پاراماھانسا)

(ئامۇزىگارى مەخەرم روو، چاکە بىم)

مېچ ئامۇزىگارىيەك ناتۇوانى وەكۆ وەجبەيەك خواردىنى باش دىدىي مەۋھى بىرسى بەرانبەر جىهان چاک بىكەت.

(پاراماھانسا)

(ریزه بیوونت کات)

رۇزىكىان خزىنى مىرولەپەكى بچوكم بەسەرتەپۆلکەپەكى گەورەنى
گوچىچە ماسىدا بىىنى، لەبەر خۆمەوه وتم: (حەتمەن ئەم مىرولەپەپىسى واپە بەسەر
شاخەكانى ھيمالا يادا سەردەكەۋىت !)
لەوانەپە ئەم تەپۆلکەپە بەلايى مىرولەكەوە زۆر گەورە بېت، بەلام بەلايى منەوە
وەها نەبۇو. ئەم مەسىلەپە سەبارەت بە سالەكانى روونا كىشەوە راستە كە بەلايى
خواوه كەمتر لە خولەكتىكىن.

(پاراماھانسا)

(تاكانەپە)

فيئر بن خوداوهند لە روخسارى مرۆفە كاندا بىىن لە مەرنەزاد و گروپىكىن بن.
كاتىك پەرى بە عەشق دەبەيت كە ھەست بکەيت لەكەل ھەموو مرۆفەتكىدا
كە يىشتۈريتە تاكانەپى نەك پېش ئەو.

(پاراماھانسا)

(دەركەۋتنى)

حەزىزەتى حەق لە رىيگەي ئىئمەوه دەردەكەۋىت كە بە بەخشىنى ئازامى بەوانىتىز،
پەراپەپ دەبىن لە خۆشى.

(پاراماھانسا)

(خوشناسین)

که سایه‌تى راسته قىنه‌ى تۆ كاتىك دەست بە گەشە دەكتات كە بتووانىت بە نىپامانى قولن بگەيتە ئەو راستىيەى كە تۆ تەنبا ئەو جەستە مادىھ نىت بەلكو پرۇسەى تامەتايى زيان و هۆشىيارىي ئەم جەستەيت.

(پاراماھانسا)

(خەيال)

پاشايەك لە خەويدا بىنى كە پىاويىكى هەزارە. ئەولە خەويدا بق فلسيك و بېرىك خۆراك دەگریا. دواجار شاڭن لە خەوەلىسىاند. وتنى: (ئەوھ چىتە؟ گەنجىنەى تۆ پېرە لە ئاللىتون و تۆ ھىشتا بق فلسيك دەگرىت؟) پاشا وتنى: (من چەند گەمزەم، پىيم وابۇو دەرۆزەكەرىكى هەزارم و خەريكى گىريام چونكە پارەم پىينەبۇو).

ئەمەش خەيال و گومانى ھەموو تاكەكەسىتكە كە پىىسى وايد كەسىتكە لە گىانە لادايد و مە حکومە بە ھەموو جۆرە مۆتەكەيەك، لە نەخۆشىيە و بىگە تا ئازار و نالە و بىن دەرهەتاني.

(پاراماھانسا)

(بېچى شەيتان بەشىكە لە دنیاڭا بۇون؟)

شەيتان ھاودزىيەك دىئننەتە كايەوە كە بەھۆيەوە دەتۈوانىن باشى بناسىن و ئەزمۇن بىكەين. ئەگەر بېپىار بۇوە دنیايدى كى بۇون ھەبى كەواتە شەيتانىش دەبۇايمەت. ئەگەر تۆ بە كەچى سېپى پەيامىك بنووسىت كەس ناتۇوانىت بىخويىننەتەوە. بەبى تەختەپەشى شەيتان تۆ ناتۇوانىت تايىەتمەندىي باش بە كەورە پېشان بىدەيت.

(پاراما ماناسا)

(مەرجى خېرى بۇون)

مرۆژ تا ئەو كاتەي كە لە (ناسراو) وەوە بەرەو (نهناسراو) نەپووات ھىچ شتىك فىير نابىت.

(پاراما ماناسا)

(دانایت)

دوو فریشتہ له شهودا له سه فه ردا بون. یه کم جار گه یشتنه مالی خیزانیکی دهوله مهند. پاشان داوایان لیکردن تا شهوله وی به سهربیه. پیاوه دهوله مهند که له بری ئوهی که یه کتیک له ثووره نقره کان بټ میوانه کانی ته رخان بکات، ژیزه مینیکی بچوک و ساردي بټ دیاريکردن. کاتیک ئوان دوو پیخه في خویان له وی له سه ره زه وی سارد و سپر ریکده خست، فریشتہ به ته منه که کونیکی به دیواره که وه بینی و چاکی کرد ووه. شهولی دواتر، پاش سه فه ریکی دریز نه وان چوونه مالی جوتیاریکی هه ڙار، به لام پیشوازی بیان لیکرا. جوتیار و هاوسره که خوراکی که می خویان له گه لیاندا دابه شکرد و میوانه کانیان له پیخه في خویاندا خه واند.

به یانی رقدی دواتر، فریشتہ کان جوتیار و هاوسره که بیان بینی که ده گریان. بقیان ده رکه وت که ئو مانگایه هه یانبوو و سه رچاوه هی بزیویان بوله کنیلکه که دا مردووه. فریشتہ گه نجه که له فریشتہ که تری پرسی: (چون ریگه تدا ئه مه رو بودات؟ یارمه تیت خیزانه که یه که متدا که پیسکه و نامیهره بان بون، که چې ریگه تدا مانگاکه ئه م خیزانه هه ڙار به لام به خشنده و میهره بانه بمریت که هه مو شتیکیان له گه لماندا به ش کرد؟) فریشتہ پیره که به میهره بانیه وه وه لامی دایه وه: (رووداوه کان هه میشه بهو شیوه یه نین که دیارن! له ژیزه مینی مالی ئو پیاوه دهوله مهند دا من بټم ده رکه وت که له ناو کونی دیواره که دا که میک ئالتون شار در اووه ته وه و کاتیک بینیم ئه و ڏن و میرده چه نیک چاوجنټک و پیسکه، کونه که دا پوشی تا نه تووانن ئالتونه که بدوزنه وه.

دویینى شەو كاتىك ئىمە خەوتبووين، فريشتهى مەرك هاتە سۇراخى ژنە جوتىارەكە. من تكام لىيى كرد كە كىيانى مانگاكە لە برى ئەو ژنە بكتىشىت، بۆيە هەلومەرچەكە هەميشە بەو شىۋە نىن كە دىارىن!

كاتىك بىرمان بىت كە هەميشە حىكمەتىك بە سەر جىهاندا زالىھ و رووداوه كان هەميشە بەو جۆرە نىن كە دېنە بەرچاوا، دەتىوانىن لە سەرروو خۆپەرسىتى و بەرنامەي رقزانەي ژيان، خۆمان بىبىنин.

(دېبىي فۇرد)

(بەندۇقەرنەگىرنى)

شاونى، سەرۆكى خىلىٰ (تکومسى) جارىكىان وتى: (ئەگەر ھىچ شتىك نابىنىت كە بەرانبەرى سۈپاسگۇزار بىت، دىلىيابە كە موکورپىيەكە لە تۆۋەيە). كاتىك ئىمە بەشىۋەيەكى بەردىھوام بە دواى چىڭىز تر، دارايى تر، يان ئامانجى پىشەيى دواتردا دەگەپتىن، لەوانەيە ئەو شستانە بەھەند وەرنەگرىن كە ئىستا لە بەردىھەمان).

(دېبىي فۇرد)

(رەحىيمتان بەندە بە خۇتانمۇھ)

خوداوهند ئەفرىتىنەرە تۆيە، بەلام تۆ بە هەلبىزاردەنی خۆت، كارىگەرى لە سەر چارەنۇوسى خۆت دادەنېتىت.

(دېبىي فۇرد)

(چاره‌کيشه)

گوزارشتي (دهبى کار بکه) هه ميشه کيشه زياتر چاره دهکات نهک گوزارشتي
(دهبى شتيل بكرىت).
(ديبي فورد)

(تهنبا يه كيكل....)

لهناو ملياردەها سپىرم تەنبا يه كيكليان ده تۈوانىت بېيتىه مروف و لهناو مليونەها
مروف تەنبا يه كيكليان ده تۈوانى ناودار بېيت. بەلام لهناو هەموو گيانلە به رانى بۇوندا
تەنبا يه كيكليان ده تۈوانىت (من) بېيت...
(ديبي فورد)

(بېيارنهدان جۇريكە لە بېيار)

ئەگەر ھىشتا بېيارىكت نەداوه بەو مانايە يە كە بېيارىكت داوه.
(ديبي فورد)

(تاۋاتى خاۋ)

ئاواتم ئەوه بۇ لەوانىت جياواز بىم، لە كاتىكدا كە رىك ئەوانىت رەفتارم دەكرد...
(ديبي فورد)

(نه خوشیت سه رقالی)

سه رقالی يه کيکه له نه خوشبيه کانى سه رده مى ئيمىيە. ئەم نه خوشبيه، وزه مان
ھەلّدەلوشىت و لاوازمان دەكەت و سەرەنجام خەونەكان، ھەستكىدىن بە زەنگىينى و
جۇش و خرۇشمان لەناو دەبات.

سيستەم و ديسپلين تاكە رېگاي چۈونەدەرن لەم مۆدىلە خۇ رووخىتىرىه.
ناتووانىن بە سىستەم و ديسپلين مشتومر بکەين. سىستەم و ديسپلين لېت
ناپرسىت ئاخۇ ئارەزۇرى ئەنجامدانى ئەم كارەت ھەيە يان نا و تەنانەت دەرفەتى
ھەلبىزاردەنىشت ناداتى. دەنگى سىستەم و ديسپلين ذەلتىت: (ئەمە، بەرnamە كارە.
و تۈومە ئەم كارە ئەكەم، كەوايە ئەيکەم).

دەبى ببۇرۇيت و لە دلى نەگرىت، بەلام ديسپلين باكى بە بىركردنەوەى توپ نىيە.
بەھىچ شىۋەيەك گرنگى بە بىيانوو پۆزشى توپ نادات و تەنيا سەرکەوتىنى توپ بەلاوه
گرنگە. ئىمە دەبى لەم خەيالە بىيىنە دەرەوە كە ئەمپۇز بىزارەمان لەبەردەمە كە
ئەمپۇز ئەم كارە ئەنجام نەدەين.

(دېنىي فۇرىد)

(پابهندک بە برياره کاندەم)

خەلیک لای من ئەنالىن:

(دىيى، ئەم كاره زور سەخته !)

بەلام لە راستىدا ئەم كاره ئەوهندەش دۇوار نىيە. ئەزаниت دۇوارى لە كويىدaiيە؟
ریان لەگەل خۆتاندا، ئەو كاتەى كە پابهند نىن لە پابهندىيەكانتانەوە. ئەنجامدانى
كاره كان، بەدىيىلىنىبۇون، گەللاڭ كردىنى پلان بۆ گېشتىن بە ئامانچەكان و
پېرىھو يىكىرن لەو پلانە ئاسانترە لەوهى كە بلىيىت چىت ئەۋىت، بەلام هەر ئەمپۇ و
سبەي بىكەيت و هىچ ھەنگاوىيەك نەنئىت. ئەم رەفتارەيە كە كاره كە قورس دەكتات.
ئەم رەفتارە لەسەر ھەستىكىرن بە زەنگىنيت گران دەكەۋىتەوە، بەرانبەر
رۇحىيە تۆ رووخىنەرە، قورسە لەسەر دلتان و بۆ دەوروبەرتان زور ناخۆشە.
دەتووانىت ئەم بابەته لە هەركەسىك بېرسىت كە باجى ئەمپۇ و سبەي كردىنى
داوه.

(دىيى فۇرد)

(خۇشى و شادى لە كويىيە؟)

خۇشى لە شتە كاندا نىيە، لە ئىيمەدايە.

(دىيى فۇرد)

(پیریت راسته قینه)

هیچ که سیک به به سه ربردنی چهند سالیک پیر نایت. خه لکی ته نیا به ویلکردنی
خهونه کانی خویان پیر ده بن. تیپه پینی روزگار گنج له رو خسار دروست ده کات،
به لام دهست شتن له تامه زریی و چالاکی، گنج له گیاندا دروست ده کات.

(نتیجی فورد)

تاب

برايان ترهيسى

(1944)

برايان ترهيسى مامؤستايىه کي ئەفرىئىنەرە كە لە سەرروو زانىن و دەرەونناسىيە وە دەپرۈيىتە سەرگەشە و پەرەپىدانى توانا تاكەكەسى و رىتكخراوه يىيە كان و لە ئاقار بەرزىكىرىدىنە وەي ئەنگىزە و شارەزايەتىيە كانى بەپىوه بىردىنى فرۇش و بازارپۇزىدا ناوىيکى پېشىندارە.

(پرسیار له مليونه ریک)

جاریکیان له (پول گیتی) که له و روزگارهدا دهوله مهندترین پیاوی جیهان بود
لیيان پرسی بچوونت چییه له بارهی (سهرکیشی)؟ له وهلامدا وته، کاتیک ده چمه
ناو مامه له یه کی بازرگانیه وه یه که مین پرسیار که ده یکم ئه مه یه:
(خرایپرین رووداو که ده شیت رووبدات چییه؟)
پاشان هه موو هه ولیک ئه دات تا ئه م خراپرین رووداوه روونه دات.

(چاومروانیس نابه جتى)

قازانجکردنی بی سه رکیشی
ئازموونکردنی بی مهترسی
پاداشت و هرگرتنى بی هه ولدان
وه کو ئوه وایه بی ئوه لهدایک بیت، چاوه پیی ئوه بیت بژیت.

(یه کسابوونى راسته قینه)

مه ته وئی کاره کەت به ئه ندازهی توانات بیت، خوازیاری ئوه به توانا کانت بگەنە
ئاستى خواسته کانت.

(مرفّق و بارودخ)

ئەوە بارودخ نىيە كە مرۆڤ دروست دەكت، ئەوە مرۆڤە كە بارودخ دەخولقىننیت.

(خۇم)

گۆته دەلىت: (ھەموو شتىك بەرلەوهى ساده بىت دژوارە). ھىنانەكايدى خۇوه باشەكان كارىكى دژوارە، بەلام ژيان لەگەلىاندا ئاسانە.

(بەزىزە بىرىنلىكىت كات)

كاتى تۆ، ژيانى تۆيە. كاتىك لە گرنگترىن كارەكانىدا ھەول ئەدەيت، باشتىن كەلك لە ژيانى خوت وەردەگرىت. ھەر كارىك جىڭ لە كارى گرنگت ئەنجام بدهەيت، بەھەدەردىنى كاتە.

(گىريمانەتى گۈنگ)

من بە ئەزمۇون بۆم دەركەوتۇوھ كە ھەموو تاكەكەسە ليھاتتو و كاراكان لە چارەكىردن و ھەلبېپىنى كىشەكان، پىش ھەموو شتىك گىريمانەتى ئەوە دەكەن كە رىڭاچارەيەكى ساده و لۆزىكى لە چاودىۋانىيادايە. سەرەنجام، بە رۆحىيەتى پىراوپىر لە بىوابە خۇبۇون، مكۇپ دەبن و دەچنە دوايان.

(پرسیار)

دوايین جار كه شكستت هيئنا: هولىدا هولى خوت به هۆى شكسته كه
بوهستىنەت، يان لە بەرئەوه شكستت هيئنا كه هولى خوت وەستاند؟

(چوار پرسیاري گرنگ)

چوار پرسیاري گرنگ هەن كه بۇ بۇون بە كەسايەتىيەكى بەرز دەتۈوانىت لە
خوتىان بکەيت. ئەم چوار پرسیارە بەمشىۋەيە خوارەوەن:

۱- دنیايەكى چۆنمان دەبۇو ئەگەر هەموو ئەو كەسانەي تىايدان وەكىو من
بۇونايە؟

۲- ولاتىكى چۆنمان دەبۇو ئەگەر هەموو ئەو كەسانەي تىايدان وەكىو من
رەفتاريان بکردايە؟

۳- كۆمپانىايەكى چۆنم ئەبۇو ئەگەر هەموو كارمەندەكانى وەكىو من بۇونايە؟

۴- خىزانىكى چۆنم ئەبۇو ئەگەر هەموو كەسانەي تىايدان وەكىو من رەفتاريان
بکردايە؟

(راستىيەكتى ئىلھامبەخشى)

تۆيان هيئاوهتە ئەم دنیايەوه تا لە ژيانى خوتىدا كارىكى سەرسوپەتىنەر بکەيت.

(مەدکوم بە شکست)

ئەگەر پىت وايە بۇ شادى و خۆشىختى تۇ دەبى كەسىكى تىرى بىكىرپىت، ئەوا
مە حکومىت بە شكسىتەنەن.

(كىرداركى يان راست و درېست؟)

پىش ئەوهى بىزانتى ئەنجامدانى چ كارىك كىردارىيە، بىزانە ئەنجامدانى چ كارىك
راستە.

(خويندن گرنگ نىيە)

نىوهى دەرچۈوانى زانكىزكان لە خزمەتى ئەو كەسانەدان كە تەنانەت قۇناغى
خويىندىنى ناوهندىشيان تەواو نەكىدووه.

(لەگەل چ كەسانىيىكدا خۇمان بەراپىد بىكەين)

ئەو كەسانەى كە بپوایان بەخوييانە خۇيان بەوانىتەر بەراورىد ناكەن تەنيا خوييان
لەگەل ئەو باشترين كەسەدا بەراورىد دەكەن كە دەتووانى بىن.

(نایاب بە)

بە بپوای من خەم و خەفتى زۇرىك لە خەلگى جىهان لە بەرئەوهى كە مەر
كاتىك لە بەيانىدا ھەلدىستن و سەيرى ئاوىتى دەكەن، رووبەپۈرى كەسىك دەبنەوه
كە لە هىچ شتىكى تايىه تدا (جياوان) نىيە. بە بپوای من ھەريەك لە ئىتمە دەبىن
بگاتە ئەو بپوایەي كە لە بوارىك لە بوارەكاندا خاوهنى تايىه تەندىيەكى بالايە و
دەتووانىت بەشىوهىيەكى تاكانە و تايىھەت، شتىكى بەھادار پىشكەشى خەلگى
جىهان بگات.

(تەركىز لەسەر خالىك)

لەبرى ئەوهى كە لە بوارە جۆراوجۆرە كاندا لەسەدا يەك يان دوو سوودمەند بىت،
ھولۇ بىدە لە بوارىكى تايىھەتدا لەسەداسەد شارەزا و بەئەزمۇن بىت.

(دۇو گروپ كە شىكىست دىينى)

شىكىست هى دوو گروپ:

- گروپى ئەو كەسانەي كە پىتىان وايە دەتووانن ھەموو كارىك ئەنجام بىدەن.
- گروپىكى تريش كە وىنائى پىچەوانەي ئەمە دەكەن!

(بایه‌ختی نزیکایه‌تی)

نزیکایه‌تی له‌گه‌ل براوه‌کان براوه‌یه کت لی دروست ده‌کات و دانیشتنت له‌گه‌ل
دقرپاوه‌کان دقرپاویکت لی دروست ده‌کات.

(مه‌لبزاردنی ریگا)

هۆکاری گه‌وره‌ی شکستی خه‌لک ئه‌وه‌یه که ئاماده نین به‌رگه‌ی سه‌ختی و
ناخوشییه زوره‌کان بگرن به‌لکو ته‌نیا ئاره‌زوومه‌ندی ئه‌وه‌ن له‌و ریگايانه‌دا هـنگار
بنین که له‌پیشدا هـموار کراوه و تیپه‌رین پیايدا پرە له خوشی و سه‌رگه‌رمى.

(تاينده سەتى كېيىھ؟)

ئايىنده هي ئه و كەسە سەركىشانه‌يە که بە ئيراده‌يەكى توکمەوە سنورىبەندى و
كۆسپە بە روالەت تۆقىنەرەكانيان لا بردۇوە. ئه وان ترسىيان لە بەرانبەر هـمو
شتىكى ناديار و نەناسراو كۆنترۆل كردووه و جياوازى دروست ده‌كەن.

(گوزارشتن جادوپیش)

ئەو گرنگترین خووه‌ی کە دەتووانیت بۆ گەيشتن بە سەركەوتن و بەختەوەری لە خۆتدا دروست بکەیت، دووباره کردنەوەی گوزارشتنی (من دەتووانم ھەر کاتیک بەموئى سەركەوتتو بەم) ھ.

(کلیلى بپوا به خۆبۇون)

کلیلى بپوا به خۆبۇون ئەوەيە کە سەرەتا بپیار بدهیت کە چیت ئەوی و پاشان بۆ گەيشتن بە خواستى خۆت بە جۆریک رەفتار بکەیت کە وەك بائىنى شکست بۇونى نېيە.

(لە ھېچەممە تا مەممە شىتىك)

حىكايه‌تى سەركەوتوترىن مروقەكان، حىكايه‌تى ئەو كەسانەيە کە لە ھېچەوە دەستيان پىكىرد و گەيشتنە ئەنجامى بەهادار.

(ئاۋات يان ئامانج؟)

خەلكى ئاسايى ھىوا و ئاواتيان ھەيە كەسانى بپوا به خۆبۇوش، ئامانج و بەرنامه يان ھەيە.

(پلاندانان)

پلان دانه نان، پلاندانانی شکست و بی بهره میشه.

(کو کریستوف کولومبمسن ممه)

هه مووان ده یانه وی شاد و به خته و هر بن. به لام گه یشتو ومه ته ئه و ئه نجامه‌ی که هه موو نابه خته و هر کان ئه و که سانه‌ن که له ژياندا سۆراخى ئامانچ ناکەن. ئه وان که سانه‌ی که به خته و هر نین سۆراخى ئامانجىکى ديارىكراو ناکەن له ژياندا. ئه وان وه کو کریستوف کولومبمسن که بی ئه وهی بزانى رېگای سەفه‌ری گرتە بهر. کاتىك گه یشته سەرزە مېنیکى نوي نەيزانى گه یشتو وه ته کوئى. کاتىكىش گەپايە وە ولاتى خۆى، ديسان نەيدە زانى له کوئي وە هاتووه. زور کەس له مەلۇمە رجه دا دەزىن.

(چۈن قىسىم بىكمىت)

ئەگەر دەربارەی باشترين شت له م دنيا يەدا بۇ مرۇقا يەتى پرسىيارم لى بىن،
دەلىم:

(سەرتان بەرز راگىن، سەيرى كىشە كان بىن و بلىن: من له ئىيە گەورە ترم،
ناتووانن تىكىمبىشكىنن).

(تاييەتمەندىكى)

بچوكىرىن ھەنگاول، لە گەورەترين بېپيار باشتە.

(ياساڭى وينەدانەۋە)

كاتىك بەرانبەر ئاوىئىنەيەك دەۋەستىت و وىنەى خۆتى تىادا دەبىنىت، دەزانىت ئەم وىنەيە بە لەبەرچاوجىرىتنى ئەو شتەى دەدرىيەت ئاوىئىنەكە دروست دەبىت. كاتىك دەپوانىتە مەر بەشىك لە بەشەكانى ژيانىت، بۇت دەردەكەۋىت كە تىپوانىن و باوهەكانت وىنەدانەوە يان بۇت ھەيە. تو دنيا نەك بەو شىۋەيەى كە ھەبە بەلگو ئەو شىۋەيەى كە ھەيت و دەتەوى، تەماشا دەكەيت، بۇونت لە ناختدا دەرىدەخات لە دەرەوە تدا چى ئەگۈزەرېت.

(خۇراكتى نەقل)

وەكىو چىن ئەو شتەى دەيخۇيت كارىگەرەت لەسەر دادەنلىت، ئەوەشى كە ئەيدەيتە ئەقلەت، كارىگەرە.

نهیول

نیل دوئنالد وولش

وولش له خیزانیکی ئایینى لە (میلفاکى)ي ئەمریكا ھاتووهتە دنیاوه. دايکى نیل وەکو يەكەمین مامۆستاي مەعنەوى، فيئرى منالەكەي كرد كە نابىت لە خودا بىرسىت. نیل پاش كەوتن و ھەلسانەوە بىشومار لە ژياندا، سەرەنجام لە سالى ١٩٩٢ يەكەمین كتىبى خۆى بە سى بەرگ بلاوكىدەوە بەناوى (گفتۈگۆ لەگەل خوادا) كە بەزۇويى بۇوه پېپرۇشتىرىن كتىبى جىهان - ئەو لەگەل نانسى ھاو سەريدا، بە جىهاندا دەگەپىت و لەگەل خەلکىدا ئەدۋىت تا پىتىان بلىت لەگەل خوادا قىسە بىكەن.

(خۇلقاندى بىرىكىمۇت)

من فيرىيۇوم كە شتىك بەناوى رىكەوت نىيە و كاتىك ئامانجە كانىت روون بن، خوداوهند لە رىگەى رووداوه ھاواكتەكان، بەرنامەي ئېمە رىكىدەخات. چەندەي ھۆشيارانە تىرىزىت، پەى بە رووداوى (رىكەوت)ى نۇرتىر ئەبەيت لە ژياندا.

(كىشىكە خۆمانىن)

ئەگەر لە ژياندا ئەو شتەي ئاواتتە پىيى ناگەيت لەبەرئەوه نىيە كە خوداوهند نەيوىستۇوه وەلامگۇي نزاکانت بىت، بەلكو لەبەرئەوه يە كە ئەوهى بىرى لىدەكەيتەوه، ئەوهى دەيلىتىت و كارى پىدەكەيت پىچەوانەي ئەو شتەيە كە ئاواتتە پىيى بىگەيت.

(تۇ مەلەدەبىزىرىت)

ھەرچىيەكىت خوت ھەلىدەبىزىرىت كە وەها بىت. ئەگەر بۇ ساتىك نىگەرانىت لەبەرئەوه يە كە نىگەرانبۇونت ھەلبىزاردووه. ئەگەر دلخۇشىت، لەبەرئەوه يە كە ھەلتىزاردۇوه. ئەگەر نارەحەتىت، لەبەرئەوه يە كە ئەم دۇخت ھەلبىزاردووه. ئەگەر ماندووپۇت لەبەرئەوه يە كە ماندووبۇونت ھەلبىزاردووه. ئەگەر خوشەويىستىت لەبەرئەوه يە ھەلتىزاردۇوه. ئەگەر دلشكاویت دىسان ئەو بارودۇخت ھەلبىزاردووه. ئەگەر زىرىت لەبەرئەوه يە كە ھەلتىزاردۇوه. ئەگەر ھەست دەكەيت سەمدىدەيت،

له بهر ئه و هۆکاره يه که ئەم حالەتەت ھەلبزار دووه. ئەم پىپستە دەكرى تاھەتايە درېز بکريتەوە....

(جياۋازىي نىۋان بىركردنەوە و فىربۇون)

مناڭان مان دەدەن بۇ (فىربۇون) نەك بۇ (بىركردنەوە) ئى زۇر. بىركردنەوە پەيوەندى ھەيە بە توېزىنەوەي بىرۇباوهپ. بەلام فىربۇون تەنبا پەيوەندى ھەيە بە له بەركىن.

(زىانت پەيامىتە)

(پەيامى تىق) شىۋازى ژيانى تۆيە. تۆ پەيامەكە لە رىيگەسى بۇونى خۆتەوە تىشك ئەدەيتەوە.

(دەۋە پرسىجار)

ئەگەر (تىق) نا، ئەى كى؟ و ئەگەر ئەم ساتە نا، ئەى كەى؟

(لە كانگەمى سەمشەقە)

چالاکى سىياسى يان مەعنەويى كاريگەر، ھىچ كاتىك لە كانگەى تۈرپەيى يان نەفرەتەوە سەرەتلەنادات، بەلكو لە كانگەى عەشقەوە جولە دەكات.

(گرنگترین بپیار)

گرنگترین بپیار کە ئەيدەيت ئەوهىي كە چ كەسپىكىت؟

(كەسىك نىيە جىڭ لە تۇ)

لەگەل ئەوانىتىدا بەو شىۋەيە رەفتار بىكە كە خۇت ئەتەوى رەفتارت لەگەلدا
بىرىت، چونكە لە راستىدا كەسىك جىڭ لە تۇ بۇونى نىيە.

(ئىمە مەممۇممان يەكىن)

تەنبا يەك پەيام دەتۈوانىت بۇ ھەميشە مىئۇوى مرۇقايەتى وەرچەرخىنىت،
كۆتاينى بە ئازار و رەنجەكان بىتىت و بىتكەپىننەتەوە بۇ لاي خودا. پەيامە كەش
ئامەيە: ئىمە ھەمۆمان يەكىن.

(كەلتۈرگى بەرايىت، كەلتۈرگى پېشىكەمۇتۇ)

ئەوهى كە ئەمۇز لە كەلتۈرۈ تۇدا بە (سەركەوتى) ناودەبرى تا ئاستىكى نۇر
بەو شتەي كە تۇ (بەدەستى دېنیت) بە شانازى، پارە، دەسەلات و ئەو سامانەي
كە كۆت كردووهتەوە دەپىوريت. لە كەلتۈرۈ نويىدا (سەركەوتى) بەو بېھى كە تۇ
دەبىتەھقى ئەوهى كە ئەوانىتىر (كۆتى بکەنەوە) پىوانە دەكىرىت.

(له سهر دەستىكەم و بەدەيت لەو دەستەش و سەرەتەم گۈرىتىم)

ھەر شتىك كە له وانىرت دەھۋى بىدە بە دەنە. ھەرچىيەك كە له ژيانى دەھۋى بىدە بە دەنە. ھەرچىيەك كە له ژيانى دەھۋى بىدە بە دەنە. ھەرچىيەك كە له ژيانى دەھۋى بىدە بە دەنە.

(ئاسىتمەكانى راستىگۈپىما)

راستىگۈپىما لە پىنج ئاستدا دەكىيەت:

- ١-لەبارەي خۆتەوە لەگەل خۆتدا راستىگۈپىما.
- ٢-لەبارەي ئەويىرەوە لەگەل خۆتدا راستىگۈپىما.
- ٣-لەگەل ئەويىردا لەبارەي ئەوانىرتدا راستىگۈپىما.
- ٤-لەبارەي ئەوانىرتدا لەگەل ئەويىردا راستىگۈپىما.
- ٥-لەبارەي ھەموو شتىكەوە لەگەل ھەموواندا راستىگۈپىما.

(عەشق پەرچەكىدار نىيە)

تۆ خەلکت لە بەرئەوهى كە ھەن خۆش دەھۋى يان لە بەرئەوهى كە ھەيت؟ عەشقى راستەقىنه بەرھەمى بېپارىيەكە كە دەربارەي رەفتارى خۆت لە بەرانبەر ئەويىر ئەيدەيت. ئەگەر بېپارى تۆ پەرچەكىدارىك بىت كە بەرانبەر كىدارى ئەويىر ئەيھەيتەپو چىتر عەشق نىيە بەلگۇ ھەستىكى ساختەيە.

(گەزىدە مەبە)

ھەمووان بەدواى شتىكدا دەگەپىن كەوايە تۆ گەزىدە مەبە، بەلكو ھەر ئەو كەسە
بە كە ئەوانىتەر بەدوايدا دەگەپىن.

(پىۋىسىتېۋەن لەناۋ بىم)

كەورەترين دىاري كە ئەتوانى بىدەيتە كەسىك ئەوهى كە توانا و ھىزى ئەوهى
بىدەيتى پىۋىسىتى بە تۆ نەبىت و بۇ ھىچ شتىك پىۋىسىتى بە تۆ نەبىت.

(مەممۇمان يەك خىزانىن)

خىراترین رىڭە بۇ گەيشتن بە عەشق و ھەستى ھاوخەمى بەرانبەر ھەموو
مرۇۋايەتى ئەوهى كە ھەموو مرۇفەكان وەكى ئەندامانى خىزانى خۆت بېينىت.

(گەزىرەترين ناپاكى)

ئەگەر بۇ خۇلادان لە ناپاكى بەرانبەر گروب ناپاكى بەرانبەر خۆت بىكەيت، ئەوا
لە ھەر بارىكدا بىت ناپاكىت كردۇوھ و ئەمەش گەورەترين ناپاكىيە.

(مەلبىزاردىن)

بەردەوام هەر ئەوه يان هەلبىزىرە كە خودا هەلىدەبىزارد.

(گەورەتلىك تەحەدى)

خوداوهند جىڭ لە بىيگە ردى نەيخلقاندوووه. بۆيە ژيان تەواوه، وەكى چۈن خودا تەواوه. تاكە تەحەدى بەردەممان بىنىيىنى ئەم تەواوېيىيە.

(گىرنىڭتىرين پرسىyar)

گىرنىڭتىرين پرسىyar كە نەزىادى مروڻ لە بەردەمىدايە ئەوه نىيە كە تۆ چ كاتىيىكى ژيان وانەيەك فيئر دەبىت بەلكو ئەوه يە كە چ كاتىيىك كار بەو شتانە دەكەيت كە فيئريان بۇويت؟

(زۇرتىرين قوتابى، زۇرتىرين مامۆستا)

مامۆستايەكى راستەقىنه ئەوه نىيە كە زۇرتىرين قوتابى هەبىت، بەلكو كەسىكە كە زۇرتىرين مامۆستا پىيىگە يەنىت.

(سەت تاييەتمەندى)

يەكىك دەيگوت ھەموو كەسيك بۇ گەيشتن بە مەزنايەتى تەنبا سى تاييەتمەندى
پىويستە:
ئازايەتى! ئازايەتى! ئازايەتى!
ئەو راستى دەكرد.

(پابەندى بە بەمھا دەرىۋەنلىكىان)

رېگە بە خۆتان مەدەن بۇ بىزىوی كارىك بىكەن كە قولترين ھەستى دەروننىيى،
بۇونتان بسىرىتەوه.

(سەمەقەم)

لوازترىن كار لە ژياندا ئەوهىيە كە دەست نەدەيتە تەقەلا و ھەول، چونكە وا وينما
دەكەيت كە لە پىشدا دەزانىيت ئەنجامەكە چى دەبىت. ئەم مەسەلەيە وزە
دەوهەستىنەت پىش ھەولدانەكەش. پىش كارەكە، خۆت مەوهەستىنە.

(له جوړکا دووړۍ میان به)

ده کری بلیین به ګشتی دوو جوړ مرؤفه له سه رزه وی هه یه: یه کیکیان مرؤفه (دووباره که ره وه) و ئه ویتریان مرؤفه (گوړه ر). دووباره که ره وه کان ئه و که سانه ن که ده پروانه را بردوو و ئه وهی که له را بردوو دوویداوه دووبارهی ده که نه وه و ګوړه ره کان ئه و که سانه ن که ده پروانه را بردوو و ئه و شتهی که ئیستا له رووداندایه ده ګوپن تا دووباره بسوه وهی رووداوه کانی را بردوو نه بیت. تو ده تروانیت بیت یه کیک له ګوړه ره کان.

(ره خنه ګر یان وهر چه رخینه)

توش ده تروانیت وه کو نیوهی خه لکی جیهان بیت، جیهانیک که له بې رئه وهی بې پیی ئاره زرووت نه بسوه چهند جاریک ره خنه لیکرتووه، ده شتووانی وه رچه رخانیک بیت که ئاره زرومہ ندی ته ماشاکردنیت له م جیهانه دا.

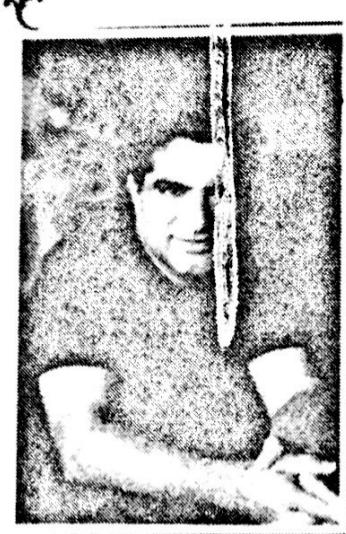
(پیوه رک سه لسنه گاندن)

ئه ګهار تو پیوه ریک بیت که به هويه وه بتروانیت حوكم بدھیت چ شتیک بو نه ژادی مرؤیی باشه یان نا، ئه م پرسیاره ساده یه له خوټ بکه: ئه ګهار هه موون ئه م کاره یان ئه نجام بدايه چې روویده دا؟

(ئازادى)

ئەمەي كە ئەوانىتى سەرېست بىكەيت لە پابەندبۇون بە پەيمانەكان و ناچاريان
نەكەيت بەلىن بىدەن، لەوانە يە لە كورت مەودا دا بە زيانى تۆ تەواو بىت. بەلام لە
دۇورمەودا دا ھەرگىز زيان بە تۆ ناگەيە بىت. چونكە كاتىك تۆ ئازادىي كردار
ئەدەيتە ئەويتى، لە راستىدا ئازادىت بە خۇت داوه. ھەر ئەمەش تۆ لە ئازار و خەمى
زيان گەيشتن بە ھەستى بەھادارىت دەرباز دەكتات كە لە ئەنجامى فشارى تۆ بۇ
سەر كەسىك تا پابەند بىت، روودەداتى.

تشرینتی یەکەم

دیپاک چۆپرا-وئه وانیتر

دكتور دیپاک چۆپرا (بە رەچەلەك هیندى) سەرۆك و بونیادنەرى دامەزراوهى پزىشکىي (ئايورودا) يە. ئەو بۆ بەشداربۇوانى سىيمىنارەكانى لە كۆلىزەكانى پزىشکىي ئەمرىكا تا رىكخراوى تەندروستىي جىهانى و رىكخراوى نەتهوەكان لە نېيوېرک وتارى پىشىكەش كردووه.

(جيم ريد فيلد)، (تونى بازەن)، (ئەريك فرقم)، (ماكسويل مالتز)، (جۆزيف مورف)، (سانيا رومان)، (دون خوان)، (ميگيل روين)، (جيrald جمبالسکى)، (سکوت پەك)، (ساتيا سايى بابا)، (ين ميلمن)، (سپنسەر جونسن)، (ناتانيل براندن)، (ريچارد كارلسون)، (ئەلبيرت ئەليس)، (ئاگ ماندىنو)، (ئەبراهام مازلق)، (خۇزى سىلغا)، (كارين هورنای)، (دەيەد برنز)، (گورجىيەف)، (پال توچيل).

(تەمەن)

تەمن تەنیا ژمارەيە.

(دېپاڭ چۆپرا)

(عەشقى ئەندامى)

ھىچ شتىك نىيە ئەنجامى بىدەين تا خودا زياتر خۆشى بويىن. ھىچ شتىكىش نىيە كە بتۇوانىن ئەنجامى بىدەين تا خۆشە ويستى خوا بىز ئىمە كە مىتر بىتتەوه.

(دېپاڭ چۆپرا)

(عەشق چىمان لەگەلدا ئەكات)

مارلىن، ئارتۇرى گەياندە شوينىك كە خۆرەتاولە نىوهپۇدا تىايىدا دەدرەوشايەوه. مۆمىكى داگىرساولە دەستى مارلىندا دەركەوت، لەبەرانبەر خۆردا رايگرت و پرسى: (ئایا دەتۇوانىت بېبىنىت كە رووناكە يان نا؟) ئارتور وتى: (نا، خۆر ئەۋەندە درەوشاشاوه بۇو كە گپى مۆمەكەى نادىيار كردىبو). مارلىن وتى: (ئىستا سەير بىكە). تۆپىك لۆكەى لاي مۆمەكە دانا و لۆكەكە دەستبەجى داگىرسا.

كۈرەكە پرسىيارى كرد: (ئەمە چ پەيوەندىيەكى بە عەشقەوە هەيە؟) بەلام مارلىن وەلامى نەدaiيەوه. تەنیا وەنەوشەيەكى كىيى ھەلگرت و گوشى و دوو دلۋپە

له شيله كهی دلپانده سه رپه نجه كانى ئارتور و فهرمانيدا: (تامى بکه). ئارتور رو خسارى گرژ كرد: (زور تاله).

مارلين ئه وي بردە كەنارى دەرياچە يەك و پىيى و ت دەستە كانى بشوات. ئىنجا فەرمانى پىيىكىد: (ئىستا تامى ئاوه كه بکه، ئايا تۈزقالىڭ تامى تالى ئەدات؟) ئارتور وتى: (بەلام ئەمە چ پەيوەندى بە عەشقەوە هەيە؟) مارلين ئەمجارە وەلامى نەدايەوە، بەلام كۈپە كەي بردە ناو قۇولايى زياترى دارستان و بە هيمنى وتى: (ئارام دانىشە). ئارتور ھەر بەو شىوھىيە كە پىيى و ترابۇو دانىشت. پاش چركە ساتىڭ مشكىڭ چەند مەترىك لە ولادە خزايم ناو سەوزايىھە كە وە. سىبەرىك بە سەرياندا تىپەپى. بەلام پىيش ئەوهى مشكە كە بتووانىت بجولىت، ھەلۋىيەك بەرە و ئاسمان بەرزى كردى و بە نىچىرە كە يە وە بەرە و هيلاڭە كە لە بەرزايى شاخە كان، فېرى. ئارتور بە گىئى و سەرگەر دانىيە وە وتى: (خۆ تۆ وتت وانەي عەشقەت فير دەكەم. بەلام ئەوهى كە پىشانتىدام چ پەيوەندى بە عەشقەوە هەيە؟)

مامۇستاكەي وتى: (گۈئى بگەرە. وە كو مۆمىك كە لە بەرانبەر خۆرە تاودا نادىيارە، خۆپەرسىتى تۆ لە هيلىزى بەرگەنە كىراوى عەشقدا شى دەبىتە وە. وە كو تامىكى تالى كە هەركاتىڭ دەرياچە بىشواتە وە هەستى پىناكىرى. تالىي ژيانىشت ھەر جارىك كە لە كەل عەشق تىكە لاو بىت، وە كو تازە ترین ئاو، شىرىن دەبىت و وە كو نىچىرېك كە ھەلۋەكە رفاندى، گىنگ دەركە و تىنىشت لە چاوى عەشقىكدا كە قۇوتت ئەدات وە كو خالىكى بچوك دەردە كە وىت).

(ئەكسىز)

(دریژترین سمه‌هار)

هندی جار له ژیانتاندا ده چنه سه‌فه، له وانه یه ئم سه‌فه‌ره یان دریژترین سه‌فه‌رتان بیت. سه‌فه‌ریک بۆ دۆزینه‌وهی خوتان.

(جهیز فیلد)

کاره گهوره کان مرؤثی گهوره ئه نجامى ده دهن.

(تۇنى بازەن)

(عەشق واتە....)

عەشق واتە يە كىيىتى لەگەل كەسىك يان شتىكى دەرەوهى خوت، بە مەرجى پاراستنى جياوازى و يە كپارچە يى بۇونى خوت.

(ئەرىك فرقىم، ئەلمانىا ۱۹۸۰-۱۹۰۰)

(تىپەرىينى ژيان)

چۈنىتى بە سەربرىدى رۆزانى ژيانمان لە راستىدا بە واتاي چۈنىتى بە سەربرىدى ژيانمان دېت.

(ماكسوئيل مالتى)

(كۆتاپى تۈرەپى)

كۆتاپى تۈرەپى، شەرمىرىدە.

(جىزىيەت مورۇ)

(تازار)

کاتیکی نوری خایاند تا تیگه يشتم کاتیک رقم له که سیکه هیچ نازار و زیانیک بهو
ناگات بەلکو ئوه تەنیا منم که نازار دەچىزم.

(سانیا رومان)

(دلنیابى لە پىشت سەرمانەوەيە)

هیچ رېگايەكى روون له پىشمان نىيە. ھەموو رېگا روون و ديارەكان له پشت
سەرمانەوەن.

(فلورانس سكتلشين)

(گەزىتى تايىندە)

ھەر كارېك كە ئىستا ئەنجامى ئەدەيت دەشى دوايىن كارت بىت لە سەر زەۋى.
دەشى دوايىن خەباتى تو بىت. هیچ ھىزىك لەم دنیايەدا ناتۇوانىت زامنى ئەوه بکات
كە تو خولەكىكى تر زىندۇو ئەبىت.

(دۆن خوان-كاستاندا)

(ەمەر ئىستا دەتۋوائىت لە بەھەشتدا بېرىت)

بەھەشت يان دۆزەخ ھەر ئىستا و ھەر لىرە يە. پىويىست ناكات چاوهپى بىكەيت تا بىرىت، ئەگەر بەرپرسىيارىتى ژيان وكارەكانت بىگرىتە ئەستق، ئەو كاتە ئايىنده لە دەستى تۈدايە و تۆ دەتۋوائىت لەھەمان كاتدا كە جەستەت زىندۇوە، لە بەھەشتدا بېرىت.

(مېگىل روپىن)

(بەخشىن)

بەخشىن واتە ئەوهى كە زىندانىيەك ئازاد بىكەيت و بۆشت دەركەۋى كە بەندىيەكە خۆتى.

(سکىت پەك)

(عەشقى مەرجدار)

نۇرىيە ئەو شتانەي كە ئىمە لە ژياندا بە عەشق ناوى دەبەين لە جۆرى عەشقى مەرجدارە كە لە سەر بىنەماي دەگەمنى، بە دانوستان و كېپىن و فرۇشە. وشەي دىيار لە عەشقى مەرجداردا (ئەگەر). عاشقى تۆ دەبم ئەگەر بە ويىستى من رەفتار بىكەيت. ئەگەر لەگەل ئەو قالبەدا گونجاو بىت كە لە ئەقلەمدا دروستمكردۇوە ئەوا عاشقى تۆ دەبم. ئەگەر نەرەي باشتىر بىنىت، ئەگەر لەكاتى خۆيدا لە ئىش بىگەپتىتە وە، ئەگەر رۇزى لە دايىكبوونمت بىر بىت، ئەگەر ھەستىكى نۇرتىر لە خۆت

بخه يته پوو و هاوسه ریکی باشتر بیت، ئه گهر جگه ره نه کیشیت، ئه گهر خوت لاوز
بکه بیت، ئه گهر سکالا نه که بیت ...

ئه گهر كه سى به رانبه رخواسته كانى ئىمە جىبە جى بکات يان بەپىي ئارەزووى
ئىمە بگۈرۈت، ھەست بە خۆشحالى دەكەين. ئه گهر ئەو خواسته كانى ئىمە
نه مىنېتىه دى يان نه گۈرۈت نارەحەت و نائومىد دەبىن و كاتىكىش كە نارەحەتى و
دلەنگىيەكان كەلەكە دەبن ئەوا دەبىن تورپەيى و قىن.

(جييرالد جumbaلسكى)

(سىملە مەكەن)

ئامانجى زيان بىردىن وە نىيە. ئامانجى زيان گەشە كردن و بەشدارى يىرىدىن. كاتىك
ئاپىرىدە دەيىتە دواوه و ئەو كارانەى لە زيانى خۇتقۇدا ئەنجامت داوه، لەو خۆشىيەى
بە زيانى كەسانى تىرت داوه چىزى زياڭىز وەردە گرىت نەك ئەو كاتانەى كە پىشيان
كەوتۇويتە وە شىكستت پى مىنماون.

(جوليا كاميرقىن)

(پىيدان و وەرگرتىن سەر يەكە)

پىيدان و وەرگرتىن يەكە، بۆيە بە يارمەتىدانى ئەوانىتىر لە راستىدا يارمەتى
خۆمانمان داوه.

(ساتىيا سايىي بابا)

(دەستى خۇداوەند)

ھىچ شتىك لە ژياندا لە وە شىرىنتر نىيە كە كەسىك مەرۋى خۆش بويىت. من لە ژيانى خۆمدا ھەركاتىك تىيگە يىشتىم كەسىك خۆشى دەۋىم، وە كو ئەوە وابۇوه كە ھەست بە دەستى خۇداوەند لە سەر شانى خۆم بىكەم.

(دان مىلەمن)

(پىناسەت بلىمەت)

بلىمەت كەسىكە كە بەردەواام بىرۈكە كانى لە ھىزەوە دەكاتە كردار.

(سېنىسەر جۇنسقۇن)

(دەرسنجام)

بە ئاسانى دەتووانىن خۆمان لە ژىر بارى بە پېرسىيارىتى قوتار بىكەين بەلام ناتووانىن لە دەرنجامە كانى رابكەين.

(ناتانىل براندىن)

(بەھاى رىئۇيىنلىق چاڭەتى خۇداوەند)

دەستە رىئۇيىنە كان، دەستە كانى خودان.

(ريچارد كارلسون)

(چوار و هزار)

چوار که س له چوار و هرزدا دره ختیک به چوار شیوه ده بین، له حومداندا پهله
مه که ن.

(نه لبیرت نه لیس)

(سپاردن)

ئاینده به باشترين دهسته کان بسپیره، نه و دهستانه که هى خودى خوتون.

(نه براهام ما زل)

(دوسو جوْر نارا زکا)

مرؤفه نارا زییه کان دوو پولن: نه و نارا زییانه که کار ده که ن و نه و نارا زییانه ش
که ته نیا دهسته کانیان له يه کتری قول ده که ن. يه که میان نه و هی که ده یه و هی
به دهستی دینیت و دووه میان نه و هشی که هه یه تی له دهست ده دات. بق نه و هی
يه که میان چاره يه ک نییه جگه له سه رکه وتن و بق دووه میان هیچ چاره يه ک نییه.

(ناک ماندینق)

(کارهسات)

کارهساتی ژیان ئەوه نییە کە زۇو گۆتايى بىت، بەلكو ئەوهىي يەكجار نقد بىر دەستپېكىرىنى چاوه پوان بىن.

(خونى سىلغا)

(چەمكى ژيان)

چەمكى ژيان لە ھەبۈونى ھەموو شتىك، زياترە.

(كارىن مۇرنای)

(دەرس نىجامەكانى نائۇمىدىكى)

لە ئايىندهى نائۇمىدە كاندا ھىچ شتىك روونادات.

(دەيىد بىزى)

(مرۆغۇچ ئاوىينە ئەخۇداۋەند)

ھەر مرۆغۇچ ئاوىينە يەك کە ھىزى خوداۋەند تىايىدا رەنگى داوهەتەوه.

(كورجييەف)

(دۇو مەھلۇڭاردىن)

تۇ دۇو رېگات لە بەردىمدا يە:

يە كەم كۆپىنى ئەقلېت بەرەو ھۆشىارى

دۇوەم سەلماندىنى ئەمەي كە پىۋىستت بە كۆپىنى ئەقلېت نىيە

تەقىيەن ھەمو خەلك رېگەي دۇوەم ئەگرنە بەر.

(پال توپچىل)

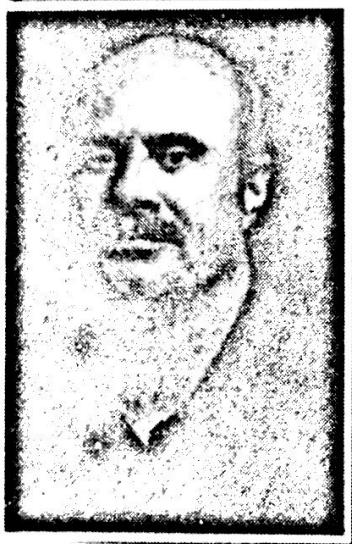
تشرینت دوچم

بازرگان، و بهره‌های و نووسه‌ری
به ناویانگترین کتبی (باوکی دهولمه‌ند، باوکی
هزار) و آن‌های کرداری و گرنگ له‌بواری
به پیوه بردنی سه‌رچاوه داراییه کان پیشکشی
خه‌لک ده‌کات.

روبرت کیوساکی-۱۹۴۷

نووسه و تاریخی ناسراو، له بواری خو
پیگه‌یاندن، هستکردن به زه‌نگینی و چاره‌سه‌ری
خیزانیدا.

فیلیپ مه‌کگرا-۱۹۵۰

(سچنللا یان بویرخا)

ندرجار له دنیای واقعیدا، ئوه هوش و ئاگایی نییه که مرؤۇ بەرەو پېش دەبات
بەلكو بويىرييە کە بەرەو پېشەوە ئاراستەی دەكات.

(ئۆپەرت كېۋساڭى)

(رازىلەك)

ڇمارەيەكى كەمى خەلگ ھەن كە دەزانن بەخت قابيلى خولقاندە.

(ئۆپەرت كېۋساڭى)

(جىياۋازغا)

ئاستەكانى خوارەوە و ناوهندى كىزمەتكە بۆ پارە ئىش دەكەن، بەلام
دەولەمەندە كان پارە دروست دەكەن.

(ئۆپەرت كېۋساڭى)

(رووخيىنەرتىرين بىللەت)

رووخيىنەرتىرين وشە، (سبەينى) يە.

(ئۆپەرت كېۋساڭى)

(حالى لاؤازى پىركىدىن)

هۆكارى سەرەكى كە دەبىتەھۆى ئەوهى زۆربەي خەلکى لە تەنگانەي دارايىدا بىزىن ئەوهى كە ئەوان سالانىكى زۇرى تەمەنى خۇيان لە قوتاپخانە كاندا بەسەر دەبن بەلام هەرچى پەيوەندى بە پارەوە ھېيە ھىچ فيئر نابن. ئەنجامەكەش ئەوهى كە خەلکى تەنيا فيئرى ئەوه دەبن بۇ پارە ئىش بىكەن.... بەلام ھىچ كاتىك فيئر نابن چى بىكەن تا پارە ئىشيان بۇ بىكەت.

(رۆپەرت كیوساكى)

(ريڭاكى دەۋلەممەند بۇون)

تەنيا ئەو شتهى كە لە مىشكى تۆدایە، دىاري دەكەت كە چ شتىك لە دەستتانا دەستتانا بىت. پارەي ئىيە بىرۈكەيەكە. ئەگەر دەتانەوي پارەي زىاترتان دەست بىكەويت، بە ئاسانى بىرۈكەنەوهتان بىگۈپن.

(رۆپەرت كیوساكى)

(بیرکردنەوە کە سەنگانە)

لە شەویکى ساردى زستاندا، پياویک بە باوهشىك دارەوە، لە بەردەم سۆپايدىكى
گۈرەي دار دانىشتبوو و بەسەر سۆپاکەدا ھاوارى كرد: (ھەركاتىك تۆ گەرمات
بەخشىيە من، ئەوا دارت دەخەمە ناو!) كاتىكىش مەسىلەي پارە، عەشق، شادى،
فرۇشتىن و مامەلە دىتە بەر باس، دەبىي ھەموومان بىرمان بىت كە پىش ھەموو
شتىك ئۇھى دەمانەۋىت بىبەخشىن تاوهكى پۆل پۆل دەستمان بىكەۋىتەوە.

(رۆپەرت كیوساکى)

(نېشانە)

براوه بۇون واتە نەترسان لە دۆران. لە ژيانى كەسىي خۆمدا تىڭەيشتۈم كە
سەركەوتىن ھەمېشە بەدوايى دۆرانىكىدا دىت.

(رۆپەرت كیوساکى)

(قبول كردنى سەركىيىشى)

لە ھەموئە سالانى كە بەسەرم بىردوون، ھەرگىز رىيکەوتى دەولەمەندىكىم
نەكىدووھ كە لە ژيانىدا لانى كەم جارىك پارەي لە دەست نەدابىت. بەلام
لە بارابەردا خەلکىيىكى بىي پارەي نىدم بىنیووھ كە ھەرگىز لە ژياندا فلسېكىيان
لە دەست نەداوھ.

(رۆپەرت كیوساکى)

(پەندگا تەكساسى)

نەگەر پارەكەت كەمە و دەتەوئى دەولەمەند بېيت پېش ھەموو شتىڭ پېۋىستە
ھىزى (سەركىشى) پەيدا بىكەيت نەك خۇپارىزى. تەكساسىيەكان پەندىكىان ھەب
كە دەلىت: (ھەمووان حەز دەكەن بچەنە بەھەشت بەلام كەس حەز ناكات بەرىت...)
ھەموو خەلگ ئارەزۇرى دەولەمەندبۇونىان ھەب بەلام لە زيانى دارايى دەترىن.
بۇيە قەت ناجەنە بەھەشت.

(رۆپەرت كىوساکى)

(خىتنەكار)

مرۆڤىيىكى ئاقلى و ھۆشىار ھەميشە ئەو كەسانە دەخاتە سەر كار كە لە خۆى
ھۆشىارتىن.

(رۆپەرت كىوساکى)

(بەرھەممى خېربۇقۇن)

قوتابخانەكان بىز پەروەردە و خولقاندىنى كارمەندانى باش دروستكراون نەك
خاوه نكارانى باش.

(رۆپەرت كىوساکى)

(مېزجى)

ئىمە تەنبا ناو و بەروارەكانمان لە مىڭۇ بىر دەمىنېتەوە نەك وانەكانى.
(رۆپەرت كىوساکى)

(سىتىست)

لە بىركىدىنەوەدا كەڭ لە ھەستەكانت وەربىگە نەك ئەوهى كە بە ھەستەكانت
بىر بىكەيتەوە.
(رۆپەرت كىوساکى)

(راستىرىدىمەدەكا ىسىرىپىزى)

ھەر جارىك گۈيملى دەبىت كەسىك پىيم دەلىت: (تۇ ناتۇوانىت ئەم كارە ئەنجام
بىدەيت). بىريان دىئنمەوە كە وا باشتە بلىن: (من ھىشتا نازامن چۈن ئەم كارە
ئەنجام بىدەم....)
(رۆپەرت كىوساکى)

(رۇڭلى ھۇشىياركا)

زانىارىيەكانت باشتىرين سامانتن و ناھۇشىياريتان گەورەترين مەترىسى سەر
زىانتە.
(رۆپەرت كىوساکى)

(رازکا د مەندبۇن)

نورجار خەلکى هەرگىز براوه نىز، چونكە زياتر بير لە شىكست دەكەنەوە ولىتى دەترىن. هەر لە بەرئەمە يە كە من قوتا بخانە كان بە دەبەنگ لە قەلەم دەدەم. ئىمە لە قوتا بخانە كاندا ئەوە دەخويىنин كە هەلەكان شتى خراپ نىن و بۇ ئەنجامدانىيان خۆمان بە شايىستەي سزا دەبىينىن. بەلام بە ئەنجامدانى هەلە يە كە ئىمە فيرىبوونىن و شارەزا بۇوىن. ئىمە بە كەوتتە سەر زەوى، فيرى رؤيشتن بە رېڭادا بۇوىن. ئەم مەسىلە يە لە بارەي دەولەمەندبۇنىش راستە. ھۆكارى بنچىنە يى ئەمەي كە نۇرىيە خەلکى دەولەمەند نىن ئەوە يە كە لە زيان پىيگەيشتن دەترىن.

(رۇپەرت كیوساكى)

(دنیاڭا دۇراوەكان و براوەكان)

براوه كان لە شىكست ناترىن. بەلام دۇراوه كان دەترىن. شىكست بەشىكە لە پرۆسەي سەركەوتىن. ئەو خەلکەي لە شىكست خۆ بەدوور دەگىن، لە سەركەوتتىش خۆ بەدوور دەگىن.

(رۇپەرت كیوساكى)

(لەدایكىبۇنى خەۋىن)

نيوهى خەونە كانتان لە ئەقلەدا و نيوهى ترييان لە كىرداردا لە دايىك دەبن.

(فېلىپ مىگرا)

(قەسابى ژاپۇنى)

باشترين بېشى گۆشت لە قەسابە ژاپۇنیيەكە داوا كرا. وتى: (ھەمووی باشترينە!
من شتىك نافرۇشم كە باشترين نەبىت).

(فېلېپ مىگرا)

(بەھاى ئامۇزگارى)

ئامۇزگارىيە ژىرىيەكان بەھادارن. ژىرەكان كىتمت دەزانن كە چ شتىك مەحالە و
تەنانەت دەشزانن بۆچى مەحالە. ھەموو ئەو كارەى كە دەبى تۆ ئەنجامى بىدەيت
ئەوهىيە كە بۆيان بىسەلمىنیت بەھەلەدا چۈون.

(فېلېپ مىگرا)

(دەۋە جۇر كار)

تواناي كەسەكان بەو كارانە نىيە كە دەستىيان پىكىردووه بەلکو بەو كارانەيە كە
تەواويان كردووه.

(فېلېپ مىگرا)

(صىچ شتىك مەحال نىيە!)

شقارته، ئاگرىكە هەلەگىرىت. پىش داهىناني، خەلکى بەم بىرۇكە بە
پىدەكەنин، رىك وەكۈئەوهى كە ئەمپۇكە كەسىك داهىناني سىستەمى
فيىنکەرەوە بە قەبارەى قەلەمىك، پىشنىيار بىكەت.

(فېلېپ مىگرا)

(پیشینانی نموده کانیت)

گرنگ نییه شاناڑی به پیشینه کانت بکهیت، ئوهی گرنگه شاناڑیکردنی نهوانه به تزوہ.

(فیلیپ مکگرا)

(جیاوازیت ناسمان و ریسمانه)

هندی که س هر کوئیه ک بچن خوشی لەگەل خوشی دەبەن. هندی کە سیش هر کاتیک بچن خوشی دەھینن.

(فیلیپ مکگرا)

(شوینتی دایک و باوک)

ژیان، کتیبی فیربۇونى نییه و هر لە بەرئەوە شە کە ھەموومان دایك و باوکىن.

(فیلیپ مکگرا)

(دەممە...)

دەمەوئى بە جۆرە بژیم کە شەوە کام پېنە بن لە حەسرەت و داخ.

(فیلیپ مکگرا)

(زیان پیشبرکنیمهکت و هرزشیمه)

یاریی زیان، پیشبرکنیمهکهی تونده. هندی جار مهودای نیوان سه رکه و تنیکی گهوره و شکستیکی گهوره نقد کمه. له کاتی تماشا کردنی پیشبرکنی یاریی سله و ترقی پیدا، ئه بینین که هندی جار براوه ته نیا به یه ک کولن دیاری ده کریت که ئه ویش له وانه یه به نورهی خوی به هوی جوله یه ک یان سستیمهکه وه یاریزانیکی ناو بارودوخه هستیاره کان بیت. زیان نقد له پیشبرکنی و هرزشی ده چیت. ئه و کاره نقد بچوکانه که ئه نجامی ده دهیت یان ئه نجام نادهیت، ده تسوانی ئیمتیازیکی هستیارت بداتی که ده بیته هوی سه رکه و تن یان لیت بسنه نیت.

(فیلیپ مکگرا)

(رُخْزِیک له رُخْزان....)

هر که سیک له که سه کان رُخْزِیک له رُخْزان (هیچ که س) بیو به بیرونکه یه کی جوان و دره وشاوه وه.

(فیلیپ مکگرا)

(هیچ جیاوازیمهک دروست ناییت)

ریگا چ ئوهی کورت بیت یان دریز، به پیدا پوشتن نه بیت کوتایی نایهت.

(فیلیپ مکگرا)

كانۋۇنى يەكمەم

٢

مەزىنەكانى مىزۇو

محمد عەلى كلاي، كارل يۈنكى، شارل دوگول، ئەبراهام لينكۆلن، تىۆدىر رۆزفېلت، چارلز داروين، توماس جيفەرسون، مارتىن لوتهر كىنگ، فيكتور هوگو، جورج بىرناردشۇ، جۆزىيەپ بىسمارك، ئەلبىرت كامۆ، ئەرنىست هەمنىگوای، ئەلفريد هيچكۆك، مهاتما گاندى، سوکرات، ئەفلاتون، دافتىنىشى، كافكا، ۋان كوخ، مۇرسىس مىتەرلىنك، جان جاك رۆسى، زىدەشت، لاوتزو، ئەلفريد ئەدلەر، سەينت فەنسىس ئاسىسى، ماركس، ئادەم سمىيس، ويل رۆجهەرز.

(خاکیبوون)

کاتیک که میک گه ورهیت (خاکیبوون) گه وره ترین کیشهی جیهانه.

(محمد علی کلای)

(گهه مژه کبیمه)

نقدبهی کات تاکه کان، نهوانه یتر که ناتوانن لیبان تیگهنه به گهه مژه له قلم
دهدهن.

(کارل یونگ)

(لثایستهی)

میله ته کان همان نه و میزووه به دهست دینن که شایسته یانه.

(شارل بو گتل ۱۹۷۰-۱۹۸۰ فرهنگ)

(سیزالتیزیه مشتومه)

کاتیک نامادهی مشتومه نه بم له گه ل که سیکدا، یه ک له سه ر سی کاته که م به
بیرکرنه وه له خرم و نه و شتهی که دهه وی بیلیم ته رخان ده که م و دوو له سه
سیشی بز نه و نه و شتهی که دهه وی بیلیت ته رخان ده که م.

(حەتمەن دەتووانم)

ھەركاتىك لە تۆيان پرسى: (ئايا دەتووانىت كارىك بىكەيت، بلى: (بىنگومان دەتووانم!) پاشان سەرقال بە و بىزانه چۈن دەتووانىت ئەو كارە ئەنجام بىدەيت.
(تىزىزىدەزلىقىلىت)

(رازكى مانەم)

ئەو بەھىزىرىن جۇرى ئىمە نىيە كە زىندۇو دەمىننەتەوە، ھۆشىمەندىرىنىش نىيە. كەسىك بە زىندۇويى دەمىننەتەوە كە لە ھەمووان زىاتر لىها تووپى گونجانى ھەيە لەگەل گۈرپاندا.

(چارلىز داروين ۱۸۰۹-۱۸۸۲)

(بۇن بە مالى تۇۋانىتىر)

ھەركاتىك پىاوىك دەچىتە بوارى خزمەتكىرىدى خەلکەوە دەبى خۆى بە سامانى خەلک ھەزىمار بىكەت.

(تۆماس جىفەرسون ۱۷۴۳-۱۸۲۶)

(خۇتان بەريوھ بېھن تەگىنا....)

ئەوانەي كە ناتووانن خۆيان بەرپىوه بېھن ناچارن ملکەچى ئەوانىتىر بن.

(ليكتىر موڭكى)

(ویژدانی کار)

نه گهربه سیک به که ناس ناو ببریت ئه وا ده بی شه قامه کان و ها پاک بکاته وه به و
شیوه یهی که مایکل ئه نجیل وینهی ده کیشا و بتھو فن موسیقای داده پشت و یان
شه کسپیر شیعری ده دوت.
ده بی ئه و ها باش شه قامه کان پاک بکاته وه که هه مو خه لک، ئاسمانه کان و
زه ویه کان بوه ستن و بلین لیره که ناسیکی گهوره ده زیا که کاره کهی به باشی
ئه نجام ده دا.

(مارتن لوته رکینگ)

قه شهی ره شپیستی ئه مریکی و رابه ری ما فه
کزم لایه تیبه کان، براوهی خه لاتی تقبل

۱۹۶۸-۱۹۲۹

(حالی دهستیپیکی ریفقرم)

باشترين ریفقرم کاره کانی دنيا ئه و که سانه ن که له خویانه وه دهست پیده که ن.

(چرخ بیزنارد شق)

(تاکانه یان بیگانه)

بیگانه بی له و شوینه وه دهست پیده کات که تاکانه بی کوتایی دیت.

(چریف بیسمارک)

(هاوینی تیکنهشکاو)

له دلی زستاندا، سرهنجام من فیر بوم که هاوینیکی تیکنهشکاو له ناوه و همدا
شار اووه ته وه.

(ئەلبىر كامى)

(پېوەرگى مەزنايەتى)

بەرزايى تاوه رە سېبەرەكەي دەپېورىت و مەزنايەتى پياویش بە ژمارەي
حەسودەكانى.

(ئەرنىست مەمنگوای)

(برىندۇم يان مردىن، ئەممىيە پرسىارەكە)

له ژيانى پالەوانىكدا، (لەوانەيە) و (دەشى) بۇونى نىيە. پرسىارە بنچىنەيىكە
تەنيا (برىندەوه) يان (مردىن).

(ئەلفرىيد مىچكۈك)

(رىيگەچارە)

جياوازىي نىوان ئەو كارەي دەيکەين و ئەو كارەي دەتووانىن ئەنجامى بىدەين
بەسە بۆئەوهى زورىيە پرسەكانى جىهان چارەسەر بىكەين.

(مەهاتما گاندى)

(سمرهتا خۆمان)

بۆ تەکاندانی دنیا پیویسته سەرەتا خۆمان تەکان بدهین.

(سوکرات)

(ھیزکی ئیمان)

(ئەگەر بە ئیمانەوە بجهنگین ئەوا دوو جار چەکدارین).

(ئەفلاتون)

(جوله)

ئاسن کە سوودی لیوه رنە گیردیت ئەوا ژەنگ دىنیت. ئاوی وەستا و پیس دەبیت. نەبوونی جولەش چالاکی له ئەقل دەسینیت.

(لیقناردی دافینشی)

(ریگای بەرگرتن له پیرکا)

ھەر کەسیک توانای بینینی جوانی له خویدا بپاریزیت، ھیچ کاتیک پیر نابیت.

(کافکا)

(خدمت بە گومانە کانتدا بینم)

(گەنجو، ھەر کاتیک گویت لیبۇو دەنگىك له ناوه وەتدادەلیت تو وىنە كىش نىت، بەپەپى ھىزى خۆتهوھ وىنە بکىشە، ئەو دەنگە كې دەبیت، بەلام تەنیا بە ئىش كردن).

(ئىنسىنت ئان كۈخ)

(کلاؤکا خوشبختى)

نۇرىك لە خەلگى بەدواي خۆشبەختىدا دەگەپىن وەكى چۈن كەسىك كلاؤكى
لەسەر بىت و بەدوايدا بگەرىت.

(مۇرسىس مىتەرلىك)

(چۈنۈپەن)

بەو شىوه يەى دەتەۋى ئەوانىتىر بىتپىن ئاواش ئەوانىتىر بېينە.

(جان جاك رقسى)

(خۇر بە)

خۇر بە، كە ئەگەر وىستت تىشكىت نەگاتە كەسىك، نەتۇوانى.

(زەردەشت)

(زىبەرايىتى)

زىبەرى باش كەسىك كارەكەى تەواو بۇو خەلگى بلىن ئىمە خۆمان،
ئەم كارە دەكەين.

(لاۇتنى)

(جهنگ و ژيان)

جهنگ لە پىناو پەنسىپەكانى خۇتمان ئاسانترە لە ژيان لەگەلىياندا.

(ئەلفرىد ئادلەن)

(باشترین ئامۇزگارى)

لە هېچ شويىتىك دەستىرىدىن بە ئامۇزگارى كارىگەرنىيە مەگەرنەوهى كە ئامۇزگارىيە كانمان كىردارە كانمان بن.

(سەپىنت فەنسىسىس ئاسىسى)

(پىوهرىكىت بىرەپ پېشچۈن)

دەكىرى بەرەپ پېشچۈونى كۆمەلایەتى لە سەر بىنەماي شويىنى ئىن لە كۆمەلدا پىوانە بىرىت.

(ماركس)

(صەزىارىت ئاۋاتەكان)

تراژىديايى راستەقىنهى هەزارەكان، هەزاربۇونى ئاوات و ئىلهاامە كانيانە.

(ئادەم سەمىس)